

BESZÁMOLÓ A

DEBRECENI EGYETEM EGYETEMI ÉS NEMZETI KÖNYVTÁR

ÉVES TEVÉKENYSÉGÉRŐL

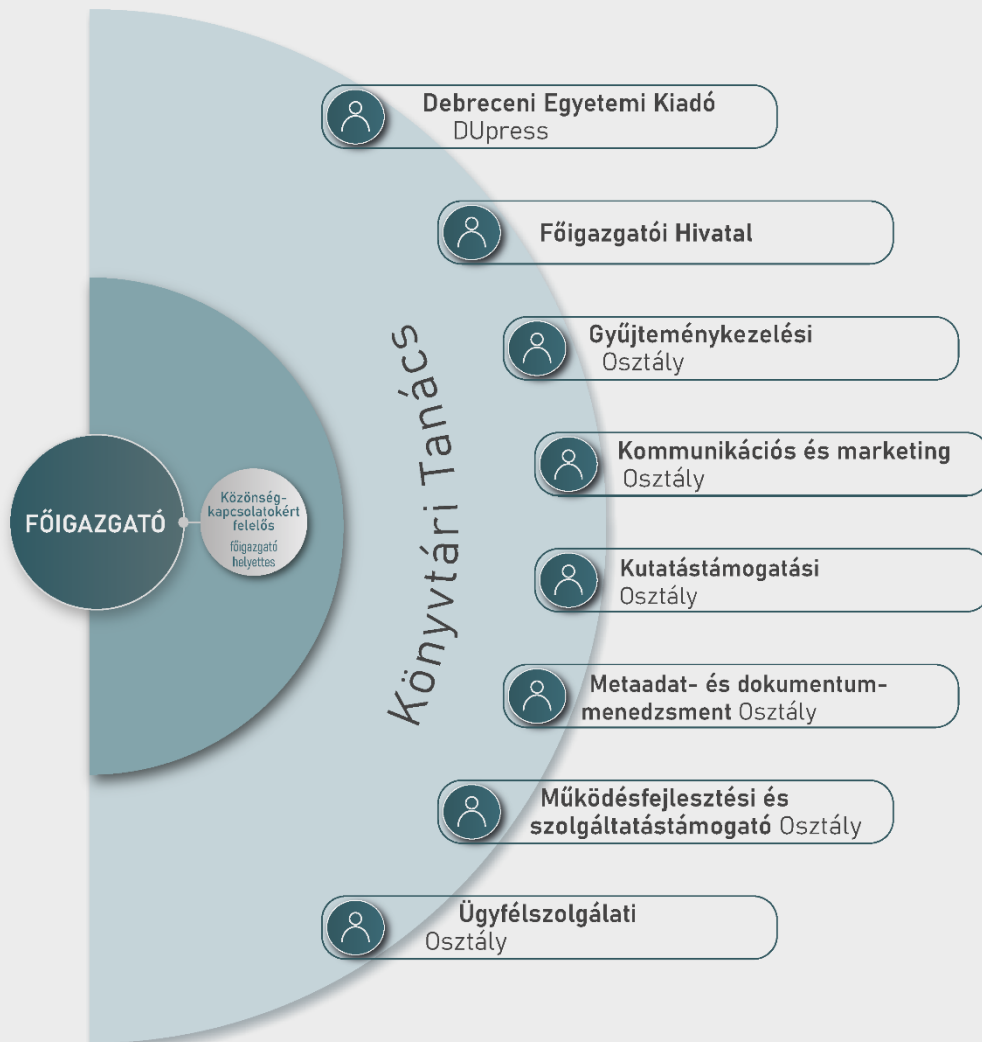
2025

Összeállította: Petró Leonárd

DEBRECENI EGYETEM EGYETEMI ÉS NEMZETI KÖNYVTÁR
DEBRECEN 2026

DEBRECENI EGYETEM EGYETEMI ÉS NEMZETI KÖNYVTÁR

SZERVEZETI
ORGANOGRAM

A DEENK KÖNYVTÁRAI 2025-BEN

BCK	Böszörményi úti Campus Könyvtára 4032 Debrecen, Böszörményi út 138.
BK	Bölcsészettudományi Könyvtár 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
EK	Egészségtudományi Könyvtár 4400 Nyíregyháza, Sóstói út 2–4.
ÉTK	Élet- és Természettudományi Könyvtár 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
KCK	Kassai úti Campus Könyvtára 4028 Debrecen, Kassai út 26.
MK	Műszaki Könyvtár 4028 Debrecen, Ótemető u. 2–4.
PK	Pedagógiai Könyvtár 4220 Hajdúböszörmény, Désány István u. 1–9.
SZCK	Szolnok Campus Könyvtára 5000 Szolnok, Tiszaligeti sétány 14.
ZK	Zeneművészeti Könyvtár 4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 82.

2025 a DEENK stratégiai ciklusának stabil éve volt: jelen beszámoló is megerősíti, hogy a 2023-ban kijelölt keretek továbbra is alkalmasak arra, hogy sokrétű tevékenységeinket átlátható, szervezeti szintű egységbe rendezzük.

A Debreceni Egyetem kutatási ökoszisztémájában betöltött központi szerepünk megkérdőjelezhetetlen. A felhasználók számára közvetlenül elérhető szolgáltatásaink (Tudóstér, információforrások, DEjournals, Adattár stb.), az adminisztratív támogatásunk (pl. publikációs listák, OA APC), valamint a döntés-előkészítő tevékenységünk (Publikációs Tudománytámogatási Program, KEKVA indikátor-monitorozás) révén a rendszer valamennyi szereplőjével közvetlen kapcsolatot ápolunk.

A nyomtatottdokumentum-állományunkhoz kapcsolódó használat (kölcsonzés, helyben használat) csökkenése 2025-ben is folytatódott. Ezzel ellentétes tendencia a könyvtári terek kihasználtságának nagymértékű erősödése. A 2020-ban elindított térélmény-központú törekvésünk új, látványos eleme a februárban átadott olvasó- és közösségi tér a Böszörményi úti Campus Könyvtárban, ami ékszerdobozként, hosszabb nyitvatartással vonzza a campus nagy létszámú hallgatóságát.

Büszkeséggel említem a Z generációval és a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kihívások korában különösen értékes és időszerű oktatásmódszertani kezdeményezéseinket, melyekkel a hallgatókat és az oktatókat is támogatni tudjuk.

A DEENK által szervezett programok volumene és népszerűsége jelentősen emelkedett (a rendezvények száma 44% -kal, a résztvevők száma 38%-kal) az előző évhez viszonyítva. Hasonló sikerrel működtetjük kommunikációs csatornáinkat, melyek a terekben elhelyezett megállító-gondolkodtató játékoktól a közösségi médián történő tartalom-megosztáson át a tudomány-népszerűsítő podcast adásokig az egyetemi és városi polgárok ezreit érik el naponta.

Működésünk valamennyi területén érzékelem a bizalom további erősödését a külső és a belső partnerek között.

Abban a hitben folytatjuk a munkát, hogy a működésünk alapjául választott értékek: a fejlődési szemlélet, a felelősségvállalás, a proaktivitás és a transzparencia szervezeti és egyéni szinten egyaránt támogatnak és visznek minket tovább 2026-ban is.

Karácsony Gyöngyi
főigazgató
Debrecen, 2025. 02. 25.

Tartalomjegyzék

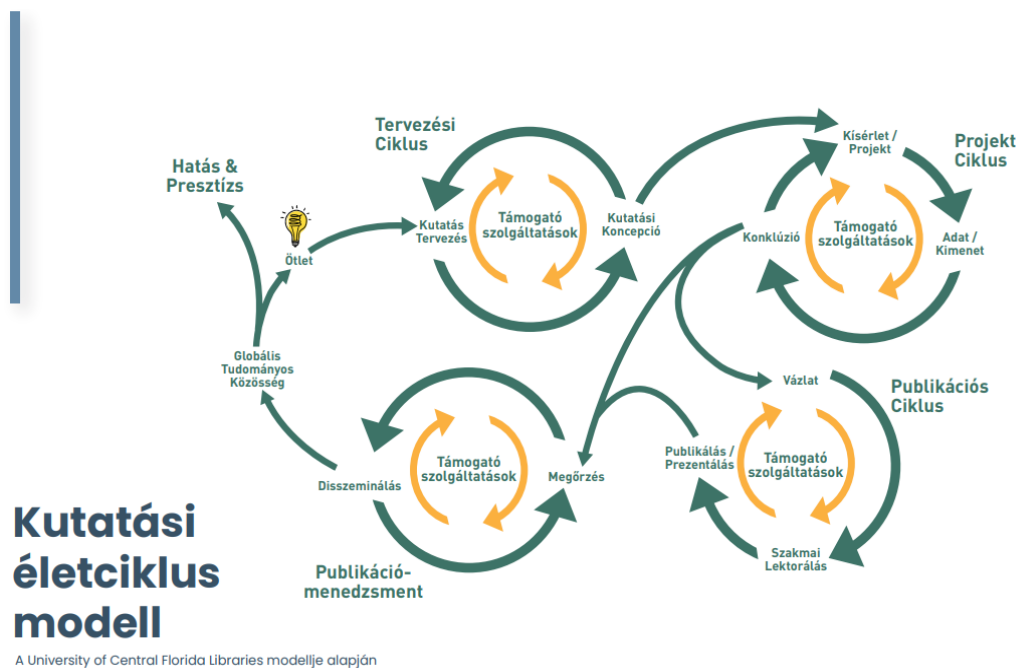
A DEENK SZEREPE A KUTATÁSI ÖKOSZISZTÉMÁBAN	6
A tervezési ciklus támogatása	6
Információforrások beszerzése	7
Digitálisgyűjtemény-építés	13
A kutatási projekt ciklus támogatása	14
Információforrások használati adatai	14
Kutatási adatok kezelése	16
Publikáció megszületésének támogatása	17
Kutatástámogatási ökoszisztéma – Az Egykapus	17
Tudóstér feltöltések	18
Támogatási programok a Debreceni Egyetemen	20
Publikáció–menedzsment, láthatóság és hatás	20
Open science a Debreceni Egyetemen	20
Publikációs Tudománytámogatási Program (PTP)	25
HALLGATÓI EREDMÉNYESSÉG TÁMOGATÁSA	26
Szolgáltatások a könyvtári terekben	26
Fizikai terek kihasználtsága	26
Fizikai dokumentumok használata	28
Térátalakítások 2025-ben	31
Hallgatói edukáció	32
A Kompetencia-Fejlesztő Csoport	32
Kurzusok és tréningek	32
Szakmai gyakorlat és közösségi szolgálat	33
Oktatói kompetencia-fejlesztés	33
Társas Sziget	33
További eredményesség-támogató tevékenységek	34
KULTÚRAKÖZVETÍTÉS ÉS NEMZETI KÖNYVTÁRI FELADATOK	35
Kötelesspéldány beszolgáltatás útján érkező dokumentumok	35
Formai és tartalmi feltárás	36
Az RDA szabvány használata a feltárásban	36
Tartalmi feltárás – Library of Congress tárgyszavak	36
Retrospektív feldolgozás	37
Revízió, selejtezés	37
Az SZCK régi állományának felszámolása	38
Könyvtári állományellenőrzés	38
Digitalizálás	38
Egyetemi publikációk digitalizálása	39

Ütemezett állománydigitalizálás _____	40
Infrastrukturális fejlesztések digitalizáláshoz _____	41
Raktározás és megőrzés _____	42
Fizikai állományvédelem _____	42
KOMMUNIKÁCIÓ, PARTNERSÉG, KÉPVISELET _____	43
Rendezvények _____	43
Kapcsolódás egyetemi rendezvényekhez _____	43
Kommunikációs csatornáink _____	44
Szakmai reprezentáció _____	45
DEBRECENI EGYETEMI KIADÓ _____	46
Kiadói tevékenység _____	46
Könyv- és jegyzetkiadás _____	46
Forgalmazás _____	48
Nemzetközi azonosítók _____	50
Kötészet és nyomda _____	50
MŰKÖDÉS ÉS MŰKÖDÉSFEJLESZTÉS _____	52
Minőségmenedzsment _____	52
Panaszkezelés _____	52
Asszimilációs program _____	52
Adataalapú döntéshozatal támogatása _____	52
Szervezetfejlesztés _____	53
HR-támogatás és Szervezetfejlesztés _____	54
Vezetés és irányítás _____	55
Csapatépítő események _____	55
Gazdálkodás és erőforrások _____	56
Humánerőforrás-gazdálkodás _____	56
Költségvetés, gazdálkodás _____	59
TERVEINK _____	61

A DEENK szerepe a kutatási ökoszisztémában

Az egyetemi kutatási ökoszisztémában vitt szerepünket a University of Central Florida Libraries által alkotott kutatási életciklus modellre vetítve értelmezzük, ami az ötlet megszületésétől a tudományos hatásig bezárólag négy szakaszra osztja a folyamatot:

1. A tervezés ciklusa
2. A projekt ciklusa
3. A publikációs szakasz
4. Publikálás utáni szakasz

A DEENK minden szakaszban *támogató szolgáltatásokkal* járul hozzá a kutatások sikeréhez, a célkitűzések megvalósításához, az eredmények láttatásához a hazai és nemzetközi tudományos közösségben.

A tervezési ciklus támogatása

E szakaszban a különböző információforrásokhoz való hozzáférés biztosítása a legfontosabb szerepünk. Mind a nyomtatott, mind az elektronikus források esetében emelkedő költségeket látunk, amivel párhuzamosan a beszerzett tartalmak mennyisége, ha kis mértékben is, de csökkent.

A tudományos források esetében továbbra is az elektronikus formátumok az elsődlegesek és növekvő jelentőséget kapott a mesterségesintelligencia-alapú megoldások biztosítása a kutatás és oktatás támogatására.

INFORMÁCIÓFORRÁSOK BESZERZÉSE

A kutatás és oktatás szakirodalmi bázisát adó információforrások beszerzése az alábbi módokon történik:

- *Vásárlás és/vagy előfizetés* révén, a karok által nyújtott pénzügyi keretből és pályázati forrásokból,
- Magyarországon kiadott fizikai dokumentumok *kötelespéldányai* révén,
- *Ajándék és csere* útján.

Ezek az alábbi három formában érhetők el a gyűjteményünkben:

1. Közvetített vagy tulajdonolt online és *elektronikus tartalomként* (adatbázisok, e-könyvek, e-folyóiratok stb.),
2. *Fizikai dokumentumként* (könyvek, folyóiratok stb.),
3. *Digitalizálás* révén, a Debrecen Egyetem elektronikus Archívumában (DEA) elhelyezve.

Online és elektronikus információforrások biztosítása

A könyvtár saját gyarapítási kerettel nem rendelkezik. A vásárlások és előfizetések pénzügyi fedezetét elsődlegesen a karok biztosítják egy erre a célra létrehozott pénzügyi keretből¹

Adatbázisok

Elektronikus dokumentumaink nagyobb részét előfizetési modelleken keresztül közvetített *adatbázis-tartalomként* szerezzük be. 2025-ben 17%-kal, 790 000 eFt-ra emelkedett az adatbázisok beszerzésére fordított összeg. A növekmény fedezetét az Egyetem szervezeti egységei által nyújtott forrás biztosította, ami az előző évi 389 000 eFt-ról 503 000 eFt-re nőtt, a minisztérium változatlan 287 000 eFt-os támogatása mellett.

A költségek emelkedése mellett azonban *csökkent az előfizetett források száma*: a 2025-ös évben 59 adatbázisra fizettünk elő, ami négygyel kevesebb, mint az előző évben. Az adatbázisokból 39 az *Elektronikus Információszoolgáltatás Nemzeti Program (EISZ)* keretében áll rendelkezésre, 19-et pedig saját intézményi előfizetéssel biztosítunk. További egy adatbázis (Cochrane) előfizetése a külföldi folyóirat közbeszerzésen keresztül valósul meg.

Az EISZ által kínált tartalmak éves felülvizsgálatakor:

¹ Könyv és folyóiratvásárlási keret (KOFO)

- kari kérésre *lemondtuk* a Szaktárs adatbázis hat kiadójának csomagját,
- *új előfizetesként* hozzáférést kaptunk a Statista Campus License adatbázishoz, valamint a Web of Science Research Assistant kutatástámogató AI szoftverhez,
- a BMJ Journals *hozzáférés kibővítésre került*, amelynek eredményeként a korábbi két csomagot egy átfogóbb előfizetés váltotta fel, így a teljes portfólió mellett a Read & Publish konstrukció is elérhetővé vált a Debreceni Egyetemen.

Adatbázis-kipróbálások

Az adatbázis-kipróbálás egy osztályokon átívelő feladat, melynek célja az adatbázis-kínálat áttekintése, a releváns források azonosítása, valamint megalapozott javaslat kidolgozása a karok számára a beszerzési döntések támogatásához.

Az év során 19 adatbázishoz kértünk és kaptunk próbahozzáférési lehetőséget. Ezek közül a Web of Science Research Assistant esetében született megrendelés, amely 2025 második felére, valamint 2026-ra vonatkozik.

A kutatói közösséget érintő információk, különösen adatbázis-kipróbálások, webináriumok és új szolgáltatások vagy szolgáltatásváltozások kommunikációja proaktív, többszörös megközelítéssel valósul meg. A tartalmak a DEENK hírlevélen, a honlapon és a Tudományos Igazgatóságon keresztül kerülnek egységesítésre és közzétételre.

Elektronikus könyvek

Elektronikus könyveink gyarapításánál az adatbázisokban, valamint a csomagokban nyújtott tartalmak *közvetítését* tartjuk célszerűbbnek. Ezeknél biztosított a folyamatos tartalom-frissítés, míg az egyedi címként beszerzett, *tulajdonolt* e-könyvek esetében a tartalmi elavulással ugyanúgy számolnunk kell, mint a nyomtatott könyveknél.

2025-ben 275 822 cím érhető el teljes szöveggel az Egyetem által előfizetett adatbázisokban és e-könyves platformokon.

A csomagokban beszerzett e-könyveken kívül oktatói kérésre 12 db egyedi címet is vásároltunk a ProQuest szolgáltatón keresztül, 2 253 eFt értékben.

Külföldi folyóiratok²

2025 végén járt le a külföldi folyóiratok előfizetésére kötött hároméves szerződésünk. A közbeszerzés utolsó évében a 103 folyóiratot rendeltünk a Debreceni Egyetem számára, nettó 164 442 EUR értékben.

² Évek óta erősödő tendencia az elektronikus formátumra történő átállás a külföldi folyóiratcímek esetében. Ezért tárgyaljuk e forrás-típust az elektronikus források fejezetben.

Az év végén új, 2 + 1 évre szóló közbeszerzést írtunk ki erre a forrás-típusra, amit az EBSCO nyert meg. Ennek értelmében a 2026-os évre 94 folyóiratcím megrendelése történt meg, nettó 171 165 EUR értékben.

1.sz táblázat: 2026-tól rendelt folyóiratok formátum szerint

Formátum	Címek száma (db)	Arány
Csak online (O)	63	67%
Csak nyomtatott (P)	13	14%
P + O	18	19%
Összesen	94	100%

Látható, hogy a címek most már több mint kétharmada tisztán elektronikus, de a hibrid előfizetésekkel kiegészülve a rendelt folyóiratok csaknem 90%-a online formában is hozzáférhető lesz.

A legtöbb külföldi szakfolyóirat megrendelést az Általános Orvostudományi Kar kérte: 39 címet, mintegy 80 000 eFt értékben.

A folyóiratok esetében is világosan látszik az adatbázisoknál is tapasztalható tendencia: a címféleségek számának esésével fordított arányban emelkednek a megrendelési összegek.

A fizikai gyűjtemény gyarapodása³

Fizikai gyűjteményünk 2025-ben 22 217 példánnyal gyarapodott, 139 187 eFt értékben. Az év végi leltáradatok szerint a DEENK teljes fizikai-dokumentum állománya 5 914 758 tétel.

A gyarapodás csökkenése 2025-ben megállt. Az állományba vett dokumentumok típus-megoszlása a megszokott: közel 78%-a könyv, 18%-a folyóirat és 4%-a egyéb típusú dokumentum (hangoskönyv, térkép, atlasz, zenei CD, kotta, apró- és kisnyomtatvány).

³ Ebben a fejezetben csak a vásárlással történő beszerzéseket elemezzük. A kötelezpéldányokból történt gyarapodás részleteit a [Kulturaközvetítés és nemzeti könyvtári feladatok](#) fejezet tárgyalja.

2.sz táblázat: Vásárolt fizikai állomány gyarapodása 2025-ben

Típus	Darabszám
Könyv (kötet)	17 397
Bekötött, tékázott folyóirat (kötet, téka)	3 944
Kartográfiai dokumentum (db)	17
Nyomatott zenei dokumentum (db)	329
Hangdokumentum analóg hordozón (db)	54
E-könyv (db)	1
Egyéb dokumentum (aprónyomtatvány, kézirat, szabvány)	475
Összesen	22 217

Szakkönyvek vásárlása

Nyomatott szakirodalom vásárlásának elsődleges forrása a karok által biztosított *könyv és folyóiratvásárlási (KOFO) keret*. Az általunk kezelt összeg 2025-ben 24 530 eFt volt.

2024-ben alapos revízió alá vettük állománygyarapítási irányelveinket. Ennek eredményeként új gyűjteményépítési szabályzatot hoztunk létre. A szabályzat az Egyetem szenátusának jóváhagyását követően 2025 elején lépett életbe. Az új szabályozás elkészültéig csak *közvetlen oktatói/kutatói kérésre gyarapítottunk* ebből a keretből, így azon bizonyos *maradvány* keletkezett.

A 2025-ös évben ezért a szakirodalom-gyarapítás fenti keretösszegét kiegészítettük az előző évi maradványból, így a ténylegesen felhasznált költség összességében 17%-kal haladta meg a karok által ez évben biztosított keretösszeget.

A karok dokumentum-vásárláshoz nyújtott hozzájárulásainak mértékét és felhasználását az alábbi táblázat mutatja.

3.sz táblázat: Kari KOFO keretek felhasználása 2025-ben

Kar	KOFO 2025 (bruttó eFt)	Felhasznált (bruttó eFt)	KOFO felhasználás aránya
ÁJK	800	1 802	225,25%
ÁOK	5 700	7 226	126,77%
BTK	2 330	1 955	83,91%
ETK	2 000	685	34,25%
FOK	2 670	1 522	57,00%
GTK	4 000	8 172	204,30%
GYGYK	2 300	2 198	95,57%
GYTK	1 400	297	21,21%
IK	0	0	–
MÉK	0	2 234	–
MK	1 200	1 126	93,83%
TTK	1 730	910	52,60%
ZK	400	675	168,75%
Összesen	24 530	28 802	117,42%

A fenti keretből összességében 2 453 dokumentum beszerzése történt meg, melynek karok közötti megoszlási arányát az alábbi táblázat mutatja.

4.sz táblázat: KOFO keretből beszerzett példányok karonként 2025-ben

Kar	Beszerzett példány (db)	Érték (bruttó eFt)
ÁJK	160	1 802
ÁOK	503	7 226
BTK	197	1 955
ETK	75	685
FOK	77	1 522
GTK	764	8 172
GYGYK	326	2 198
GYTK	15	297
IK	0	0
MÉK	161	2 234
MK	79	1 126
TTK	35	910
ZK	61	675
Összesen	2 453	28 802

Gyarapítás az ODR-keretből

A dokumentum-vásárlás másik nagy forrása az Országos Dokumentumellátási Rendszerben évente megpályázott 10 000 eFt mértékű *támogatás*,⁴ amit az országos könyvtárközi forgalomban használandó többes példányok beszerzésére fordítunk.

2024-ben ebből a keretből nem történt gyarapítás, ezért az abban az évben megpályázott összeget is 2025-ben használtuk fel. E pénzügyi forrást a korábbi gyakorlatnak megfelelően a *többes példányok beszerzésére*, illetve a *külföldi szakirodalmi igények* kielégítésére fordítottuk.

Igyekszünk az ODR pályázatból rendelkezésre álló keretet maximálisan felhasználni. 2025-ben 770 db dokumentumot vásároltunk ODR-keretből 42 beszállítótól. A beszerzett szakirodalom 33 témakört ölelt fel bruttó 9000 eFt értékben. A pályázati összeg fennmaradó 1000 eFt-s hányadát a könyvtárközi kölcsönzések során felmerülő postaköltségek fedezésére fordítottuk.

A beérkezett könyvek a számítógépes feldolgozást követően bekerültek az ODR elektronikus katalógusába és az online felületről azonnal kérhetővé váltak.

Ajándék és csere

Gyűjteményünk gyarapodásában továbbra is szerepet játszanak az ajándék, valamint csere forrásból származó dokumentumok. A hozzánk érkező dokumentumok azonban nem vesszük automatikusan állományba, azokat gyűjteményépítési irányelveink és raktári kapacitásunk figyelemvételével szelektáljuk.

2025-ben 1343 nekünk ajándékozott könyv, valamint 35 cserepéldány került a gyűjteményünkbe összesen 6504 eFt értékben.

Magyar folyóiratok vásárlása

A kötelespéldányok biztosítják számunkra, hogy a *magyar tudományos folyóiratkiadás* teljes egésze megtalálható legyen nálunk. A központi elosztási folyamat üteme azonban nem mindig kielégítő, ezért a legnagyobb kutatási értékkel bíró tudományos folyóiratokat *vásárlás útján is beszerezzük*, ezzel biztosítva, hogy a kutatók naprakészen jussanak hozzá a friss szakmai eredményekhez.

2025-ben tovább csökkent az így beszerzett folyóiratok száma: 112 cím 122 példányát fizettük elő nyomtatott formátumban 2144 eFt értékben, aminek fedezetét szintén a KOFO keret adta.

⁴ Lásd: [Pályázati források 2025-ben](#) szakasz.

5.sz táblázat: Vásárolt magyar folyóiratok száma és értéke 2025-ben

Kar	KOFO 2025 (bruttó eFt)	Példányszám (db)
ÁJK	204	9
ÁOK	51	1
BTK	458	26
ETK	18	1
GTK	368	17
GYGYK	682	37
MÉK	363	31
Összesen	2 144	122

Továbbra is segítséget nyújtunk több egyetemi egységnek folyóirataik előfizetésében azzal, hogy a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság (KEF) felületén átvállaljuk a megrendelések adminisztratív teendőit.

2025-ben itt némi növekedés tapasztalható a címek számát illetően: 37-féle folyóiratcím 39 példányának beszerzését végeztük el 12 egység számára, 1034 eFt értékben.

DIGITÁLISGYŰJTEMÉNY-ÉPÍTÉS

Az elektronikus és fizikai formában beszerzett tartalmak mellett gyűjteményünk *harmadik nagy ágát* az általunk digitalizált és az egyetemi repozitóriumban, a DEA-ban⁵ tárolt dokumentumok képezik.

Az Archívumba 16 207 új tétel került 2025-ben. A gyarapodás zömét továbbra is az egyetemi publikációk teszik ki, bár mennyiségük csökkent (6731). Nőtt ugyanakkor a másik nagy kategória az archivált hallgatói szakdolgozatok (6241) száma. A kapcsolódó folyamatok letisztításának is eredménye, hogy az Egyetemi Kiadó könyveiből 91 tétel, valamint 68 régi muzeális könyv került be a gyűjteménybe. Mindezzel 263 032-re emelkedett a DEA-ban tárolt tételek száma.

Zárt hálózat – DEA pontok

2025 első negyedében zajlott le az a fejlesztés, aminek révén dedikált könyvtári számítógépeken, zárt hálózatban tettük elérhetővé a szerzői jog vagy kari döntés által védett tartalmainkat. Az ún. *DEA pontok* minden könyvtárunkban hozzáférhetővé váltak.

⁵ Debreceni Egyetem elektronikus Archívuma

A kutatási projekt ciklus támogatása

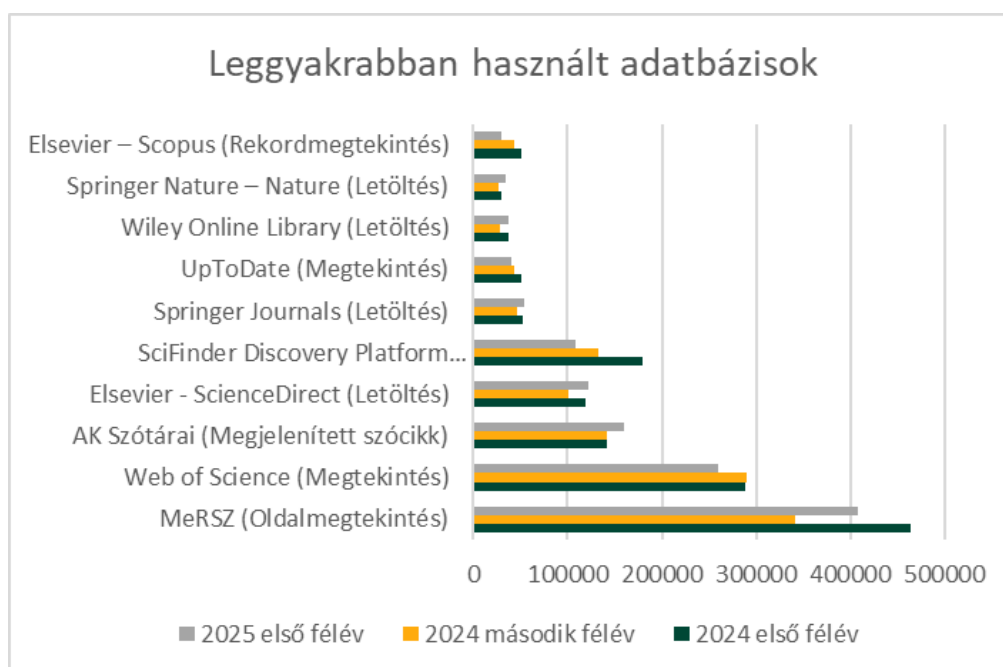
Az általunk nyújtott információforrások láthatóan hatékonyan épülnek be a kutatási, oktatási és tanulási folyamatokba. Az e-könyvek adta lehetőségek kihasználásának terén azonban még határozottan van tere a bővülésnek.

INFORMÁCIÓFORRÁSOK HASZNÁLATI ADATAI⁶

Adatbázisok használata

Az adatbázisok használati adatait jellemzően a tárgyévet követő első negyedévben teszik közzé a szolgáltatók, így a 2025. évi adatbázis-használatról csak az első félévből állnak rendelkezésre statisztikák. Az alábbiakban ezért a megelőző, 2024. év adataival összevetésben mutatjuk meg az év első felére eső használat jellemzőit.

Ezek alapján használóink 1 368 386 alkalommal töltöttek le vagy tekintettek meg tartalmat, nyitottak meg szócikket elektronikus forrásainkban.

A 10 leggyakrabban használt adatbázist vizsgálva az tűnik ki, hogy e szempontból a tanév tavaszi szemesztere aktívabb. A népszerűséget tekintve a *MeRSZ (az Akadémiai Kiadó online okoskönyvtára)* továbbra is őrzi vezető szerepét a Debreceni Egyetemen.

⁶ Adataink tanúsága szerint nyomtatott dokumentumaink fő használóközönsége a hallgatókból kerül ki, ezért a vonatkozó használati adatokat a [Fizikai dokumentumok kölcsönzése](#) c. fejezetben tárgyaljuk.

Bár a 2024-es év első félévének kiugró forgalmához képest 2025 elejére mérséklődött a használata, a platform továbbra is jelentősen több elérést produkál, mint a sorban utána következő források.⁷

A multidiszciplináris adatbázisok körében a *Web of Science* a legnépszerűbb forrás, használati intenzitása kiegyensúlyozott az elmúlt három félévben. Ezzel szemben a *SciFinder Discovery Platform* és az *Elsevier – ScienceDirect* esetében a 2024 eleji csúcsértékek után a használati számok konszolidációját tapasztaljuk. Mindazonáltal ez messze a legtöbbet használt, előfizetett tudomány-specifikus adatbázis a Debreceni Egyetemen.

Pozitív tendenciaként értékelhető, hogy az *Akadémiai Kiadó Szótárak* és az *UpToDate* platform használata figyelemre méltó stabilitást mutat, ami ezen eszközök mindennapi oktatási és klinikai rutinba való szerves beépülésére enged következtetni.

E-könyvek használata

2025-ben kiemelkedő, de platformonként eltérő dinamikájú használati adatokat regisztráltunk a Debreceni Egyetemen elérhető e-könyves szolgáltatásoknál.

6. sz. táblázat: E-könyves platformok használata 2024-ben és 2025-ben

Szolgáltató	Letöltések száma	
	2024	2025
Springer Nature ebooks	2 261	13 325
ProQuest Ebook Central	4 217	2 561
Access Medicine	943	1 373

A leglátványosabb emelkedés a *Springer Nature ebooks* esetében látható, ahol a letöltések száma a korábbi 2261-ről 13 325-re nőtt. A szolgáltató 2025-ben finomította mérési módszertanát, ami pontosabb statisztikai adatokat eredményez, de a hatszoros emelkedés ezzel együtt is jelentős bázisnövekedést és intenzív felhasználói jelenlétet tükröz.

Ezzel szemben a *ProQuest Ebook Central* statisztikáiban visszaesés mutatkozott: a 2024-es 4217 letöltés után 2025-ben már csupán 2561 alkalommal vették igénybe a szolgáltatást, ami csaknem 40%-os visszaesés.

Az *Access Medicine* orvostudományi adatbázis esetében viszont a korábbi évek növekedési ütemét regisztráltuk. Az orvos- és élettudományi tankönyvek használata további 48%-kal emelkedett.

⁷ Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy az egyes adatbázisok eltérő használati mérőszámokat (pl. letöltés, oldalmegettekintés, rekordmegettekintés) alkalmaznak, amit figyelembe kell venni az adatok összehasonlítása során.

A fentiek alapján következtetésként vonható le, hogy a hallgatók és kutatók keresési fókuszja a multidiszciplináris gyűjtemények felől a *specifikus kiadói platformok* irányába tolódott el. A felhasználások módját vizsgálva pedig azt látjuk, hogy a továbbra is a *teljes könyvek* letöltése a jellemző, és a specifikus, egyedileg válogatott e-könyvek továbbra is magasabb kihasználtsággal működnek, mint a nagy, általános csomagok.

Discovery eszköz használata – UDiscover

Elektronikus és nyomtatott információforrásainkban való közös keresésre a Clari-vate Summon nevű discovery keresőjét használjuk. A szolgáltatást UDiscover néven kínáljuk használóink számára.

A használati adatok alapján jellemzően az őszi szemeszter első hónapjaiban, szeptember–november között magas (13 851) az UDiscoverben indított keresések száma, amit a vizsgaidőszakban és a tavaszi szemeszterben drasztikus esés követ (2485; 1000). Gyanítható, hogy ez az év eleji kiugrás a kapcsolódó kurzusok miatt jelenik meg: az őszi szemeszterben tartott órákon ugyanis oktatjuk az eszköz használatát.

KUTATÁSI ADATOK KEZELÉSE

A tudományos kutatások *projekt szakaszában*, a publikáció megszületése előtt már keletkeznek olyan kutatási adatok, melyek alkalmasak a kutatási részeredmények közzétételére, a kutatói teljesítmény prezentálására. Ezen adatok nyílt hozzáférésű adat-repozitóriumban tárolhatók és a FAIR⁸ adatkezelési elvek mentén megoszthatók.

A DEENK 2021-ben hozta létre az Adattár⁹, a Debreceni Egyetem Dataverse szoftverre épülő *adat-repozitóriumát*.

2025-ben 8 új, ún. dataverse jött létre, amibe 9 adatcsomag került összeségében 182 új fájlal, amiből 95 került publikálásra. Ezek együttesen 99 letöltést generáltak. A fenti gyarapodással együtt az Adattárban 1025 kutatási adat található, amelyek 4815 letöltést generáltak.

⁸Findable, Accessible, Interoperable, Reusable

⁹<https://adattar.unideb.hu/>

Publikáció megszületésének támogatása

Az elmúlt évtizedben az open science alapelveire épülő, tudományos kibocsátást támogató komplex infrastruktúra épült ki a Debreceni Egyetemen, aminek működtetése a Könyvtár feladata. Mindez célzott, minőségi tartalmak megszületését ösztönző támogatási programokkal egészül ki, melynek köszönhetően publikációk tudományometriai értéke hosszú idő óta a legmagasabb tartományban van, igazolva az erre fordított erőfeszítések eredményességét.

KUTATÁSTÁMOGATÁSI ÖKOSZISZTÉMA – AZ EGYKAPUS

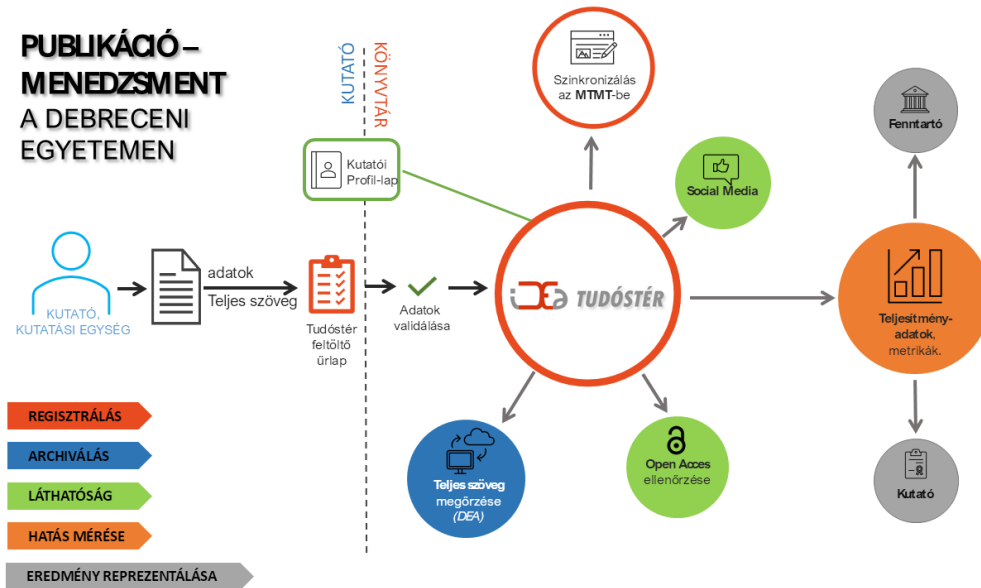
Az open science elveinek széles körű érvényesülése elengedhetetlen a tudományos kutatás hatékonyságának, átláthatóságának és fenntarthatóságának biztosításához. Mindennek feltétele a FAIR elvek következetes alkalmazása, az interoperabilitást széles körben biztosító infrastruktúrák létrehozása és az egyes munkafolyamatok hatékony összekapcsolása.

Könyvtárunkban ezen kihívásokra egy átfogó, integrált kutatástámogatási ökoszisztéma működtetésével adunk választ, melyre „Egykapus”-ként hivatkozunk. A rendszer biztosítja, hogy az egyetemi közösség tagjai hatékonyan alkalmazhassák az open science gyakorlatait, hozzáférjenek a szükséges szolgáltatásokhoz és adminisztratív jellegű támogatásokhoz.

Az ökoszisztéma az alábbi kulcsfontosságú elemekre épül:

- **DEA** intézményi repozitórium, a tudományos publikációk archiválására,
- **Adattár** intézményi adat-repozitórium a kutatási adatok tárolására, megosztására,
- **DEjournals** gyémánt open access folyóirat platform, az egyetemi tudományos folyóiratok megjelentetésére,
- **Tudóstér**, mint integrált kutatási információs rendszer (CRIS), a tudományos teljesítmény széleskörű láttatására.

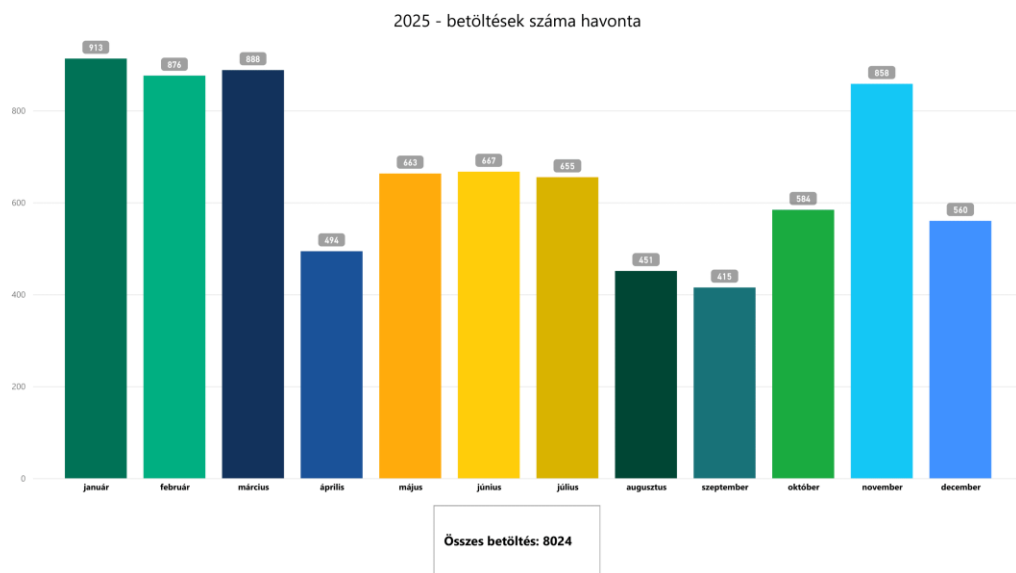
Az „Egykapus” középpontjában a *Tudóstér* áll. 2022 őszétől az Egyetem kutatóinak csak ide kell feltölteniük a publikációikat, ezt követően szinkronizáljuk az adatokat az MTMT-vel, miközben archiváljuk a teljes szöveget és ellenőrizzük az open access politikát. A publikáció – a hozzá kapcsolódó tudományometriai mutatókkal – rövid határidővel megjelenik a kutató személyes Tudóstér-profiljában.

Az infrastruktúra elemei szabványosított folyamatokon és irányelveken alapulva kapcsolódnak egybe, ami lehetővé teszi az interoperabilitást és a hosszú távú fenntarthatóságot.

TUDÓSTÉR FELTÖLTÉSEK

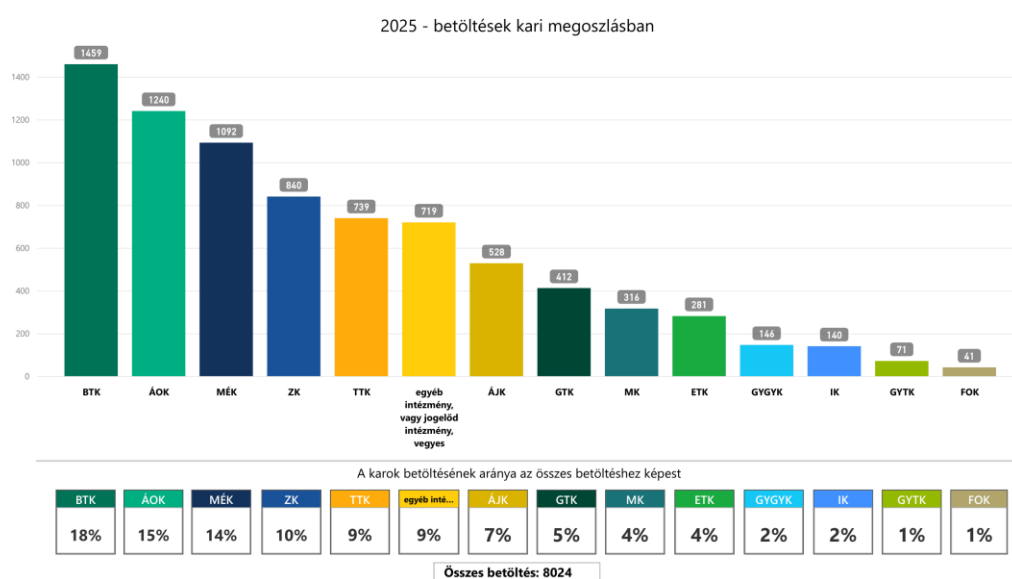
A kialakított folyamat biztosítja, hogy a Tudóstérbe feltöltött publikációk megfelelő ütemben és minőségben jelenjenek meg a hazai és nemzetközi regiszterekben. 2025-ben összesen 8024 publikáció futott át a folyamaton.

A fenti ábrán jól kirajzolódnak a kapcsolódó aktivitások csúcspontjai, s látható, hogy a betöltések zöme az év mely szakaszaira esik.

A karokra bontott adatokból jól látszik, hogy a legnagyobb arányú betöltést – az előző évhez hasonlóan – a *BTK kutatói* végzik, de szintén magas az *ÁOK* és a *MÉK* betöltési aránya. A korábbi évekhez viszonyított kiugró mértéket a *Zeneművészeti*

kar betöltései jelentik: az ő oldalukról megtízszereződött a publikáció feltöltések száma, amit elsősorban a létrehozás alatt álló doktori iskola akkreditációs eljárása magyaráz.

Tudóstér – MTMT adatszinkronizáció

A Magyar Tudományos Művek Tárával történő adatszinkronizáció kétirányú folyamatként valósul meg: amellyel, hogy a Tudóstérbe töltött cikkeket továbbítjuk az MTMT-be, a helyi szerzői profilokat is kipótoljuk az országos tárban található adatokkal. Ezzel fokozatosan javul a helyi tudósprofilok teljessége, miközben az érintett publikációk teljes szövegű verzióját a DEA-ban archiváljuk.

Az MTMT-ből történő visszamenőleges szinkronizálással 2025-ben 1195 tétel került a helyi adatbázisba

Scopus adatátöltés és -tisztítás

Két éve kezdtük el a Scopus adatbázisban megjelenő, DE vonatkozású publikációk adatainak áttöltését a Tudóstérbe és – a folyamat részeként – az MTMT-be.

2025-ben 1135 Scopus-tétel ellenőrzését végeztük el, melyekből 978 be is került a Tudóstérbe, amiből az év végéig 789-et már az MTMT-ben is regisztráltunk.

Új kereső a Tudóstérben

2025-ben a Tudóstér fejlesztése egymásra épülő lépések mentén haladt előre. Elkészült a Tudóstér új, Elasticsearch-alapú publikáció-keresője, amely a korábbi Corvina WebPac keresőt váltotta le. A fejlesztés legfőbb előnye, hogy ezzel a megoldással bővíteni tudtuk a keresési adatbázist, ami a Corvina mellett a DEA-ban tárolt információkat is figyelembe veszi.

Ez lehetővé teszi például az open access státuszra, vagy Scimago-értékre való szűrést is. A keresőbe autocomplete funkció is került, így ha szerzőre keresünk, a rendszer az authority adatbázis alapján automatikusan felajánlja a megfelelő neveket.

Ezt követően megkezdődött az *új feltöltő-úrlap fejlesztésének tervezése*, amely a kutatói adatbetöltést és az intézményi feldolgozás összehangolását célozza egy egységes, átlátható folyamatban. A fejlesztés célja egy jövőálló, fenntartható megoldás kialakítása, amely a jelenlegi, elavult technológiát kiváltva egyszerűsíti és részben automatizálja a kutatók és a kutatástámogató szakemberek munkáját.

TÁMOGATÁSI PROGRAMOK A DEBRECENI EGYETEMEN

A fenti infrastruktúra hatékony kihasználását az alábbi, egyetemi szintű támogatási programok¹⁰ segítik, amelyek ösztönzik a *magas minőségű open access publikációk* megjelenését:

- a nyílt hozzáférésű publikálás intézményi támogatási rendszere (OAS), a közlési díjak (APC) különböző mértékű átvállalására,
- az Egyetem Publikációs Tudománytámogatási Programja (PTP).

Publikáció–menedzsment, láthatóság és hatás

A Debreceni Egyetemen születő publikációk kezelése szintén az „Egykapus” keretei között zajlik. E folyamat célja, hogy úgy biztosítsuk az egyetemi tudásviszonyon láthatóságát a hazai és nemzetközi közösségekben, hogy közben átvesszük a kutatók kapcsolódó adminisztrációs feladatainak nagy részét. Emellett az általunk rendszeresen előállított teljesítménymutatók a karok dékánjainak és az Egyetem vezetőinek döntéshozatalában játszanak esszenciális szerepet.

OPEN SCIENCE A DEBRECENI EGYETEMEN

A Debreceni Egyetemen az alábbi formákban valósul meg nyílt hozzáférésű, open access publikációk létrehozása:

- közvetlen szerzői archiválással a DEA-ban (Zöld út),
- a közlési díjak (APC) különböző mértékű intézményi átvállalása révén,
- Read&Publish előfizetések révén,
- a DEJournals gyémánt OA platform működtetésével az Egyetem folyóiratai számára.

¹⁰ <https://tamogatasok.lib.unideb.hu/>

Open access publikációk a DEA-ban

A Tudóstérbe feltöltött egyetemi publikációk mindegyikének *ellenőrizzük az open access politikáját* és az engedélyezett formátumokat nyíltan elérhetővé tesszük a DEA-ban.

2025 folyamán 2154 open access tétellel gyarapodott az Archívum publikációs gyűjteménye, így az év végére 25 697-re nőtt az itt megtalálható open access státuszú tudományos publikációk száma.

Közlési díjak (APC) intézményi támogatása (OAS)

Az 50%-os open access támogatási program keretein belül 2025-ben 381 nyílt hozzáférésű cikk közlési díjához járult hozzá az Egyetem összesen bruttó 182 444 eFt kifizetésével.

7.sz. táblázat: APC-támogatás karok közötti megoszlása 2025-ben

Szervezeti egység	Támogatott cikkek (db)	Támogatás összege (br. Ft)
ÁOK	130	72 341 160
MÉK	51	21 837 492
GTK	52	17 920 676
MK	36	16 461 597
ETK	34	15 720 885
TTK	24	11 987 187
IK	14	6 753 273
GYTK	12	5 871 370
BTK	9	3 492 953
EK	3	3 228 002
DE	7	2 799 975
AKIT	4	1 772 303
GyGyK	1	685 830
FOK	2	629 076
ÁJK	1	609 922
BDT	1	332 629
Összesen	381	182 444 330

Továbbra is az ÁOK az APC támogatások első számú kihasználója. A támogatások egy publikációra eső összege növekedett, átlagosan 476 ezer Ft-ot tett ki. Az előző évhez viszonyítva az igénylések száma 24%-kal, a teljes támogatási összeg pedig 33%-kal nőtt.

192 publikáció esetében – vagyis a támogatások többségében – a támogatás összege átlépte a 400 000 Ft-ban meghatározott maximumot. 37 közlemény esetében a támogatás mértéke 100% volt, mert a közlésre választott kiadó (Springer Nature Group, Elsevier, Wiley) Read & Publish kerete időközben kimerült, s csak így volt biztosítható a közlemény megjelentetése a rangos folyóiratban.

Open access kiadók népszerűsége

2025-ben, az APC-támogatást nyert publikációk összesen 50 kiadónál jelentek meg. A kiadói népszerűségi mutatók az évek óta jellemző mintát követik.

Továbbra is az *MDPI a legnépszerűbb* a DE kutatói körében: összesen 222 cikk ennek a kiadónak valamelyik folyóiratában jelent meg. Ugyancsak változatlan az előző évhez viszonyítva, hogy a második legnépszerűbb kiadó a *Frontiers* volt (30 cikk), amit ezúttal a Springer Nature Group követett harmadikként (27 cikk).

Támogatott publikációk tudományos értéke

A minőségi értékekre vonatkozó adatok alapján a 2025-ben kifizetett támogatások továbbra is többségében Q1 vagy D1 minősítésű folyóiratokban megjelent közleményekre jutottak, s elenyésző a Q3 vagy az alatti minősítésű cikkek támogatása az Egyetemen.

8.sz táblázat: APC támogatásból született publikációk tudományos értéke (2025)

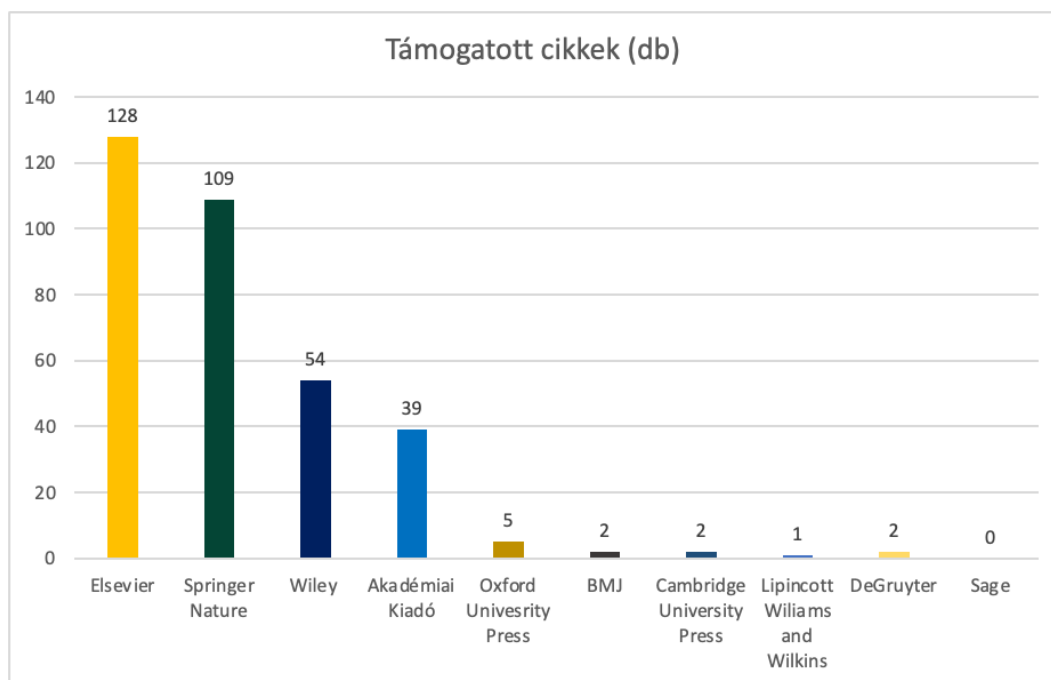
Q érték	Halmaz	Támogatott cikkek (db)	Támogatott összeg (Ft)
Q1		211	103 960 747
	D1	83	46 490 421
Q2		85	31 655 373
Q3		2	337 791
Q4		0	0
Összesen		381	182 444 332

Read & Publish szerződések

Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (EISZ) keretében kötött, ún. Read & Publish szerződések 100%-os APC-támogatást biztosítanak az adott kiadó folyóirataiban történő publikáláshoz. 2025-ben 342 publikáció jelent meg e szerződések nyomán 378 043 eFt értékben.

A szerződéseken belül hibrid és fully gold open access folyóiratokban is van lehetőség támogatott publikálásra. A vizsgált időszakban 204 közlemény fully gold folyóiratban jelent meg, 138 pedig hibridben. A fully gold folyóiratokban történt megjelenés 11%-kal növekedett, míg a hibrid megjelenés 21%-kal csökkent 2024-hez viszonyítva.

A R&P támogatást nyújtó kiadók népszerűsége a korábbi években jellemző mintázat mentén rangsorolható:

Read & Publish támogatással megjelent publikációk Q értékének alakulását vizsgálva látható, hogy a mérleg ez esetben is a magasabb, Q1/D1 és Q2 értékek felé dől, de e támogatási forrásban már a Q3 és Q4 minőségű publikációk is nagyobb arányban jelennek meg.

9.sz táblázat:

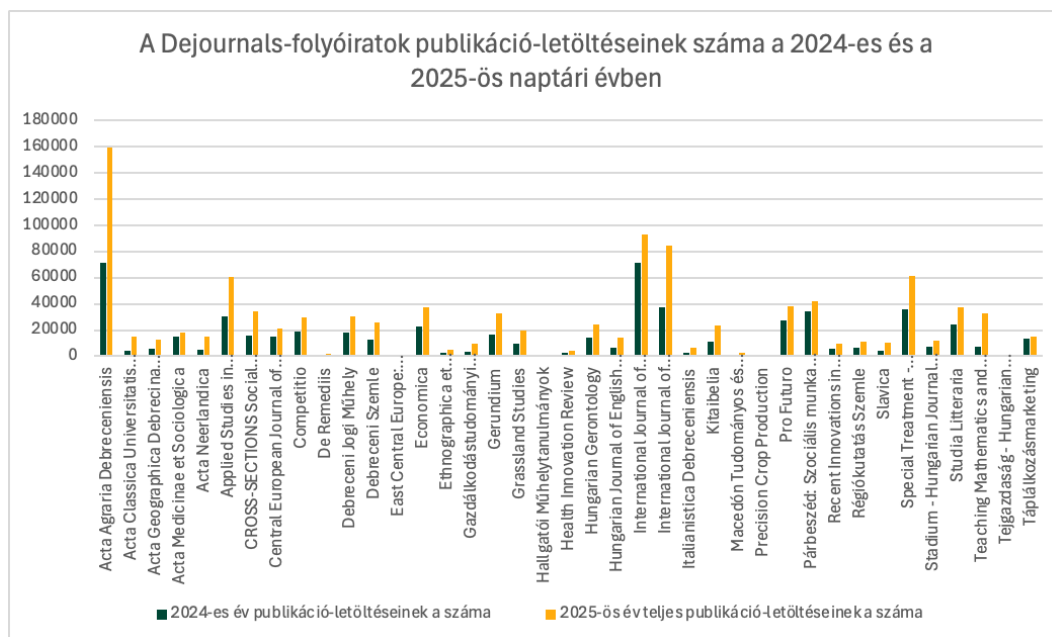
Read & Publish támogatásból született publikációk tudományos értéke (2025)

Q érték	Támogatott cikkek (db)	Támogatás bruttó összege (Ft)
D1	94	120 305 370
Q1	152	180 653 813
Q2	49	49 077 403
Q3	22	18 532 315
Q4	6	4 255 786
N/A	19	5 218 567
Összesen	342	378 043 255

DEjournals – Gyémánt open access platform

A megelőző két év munkájának eredményeként 2025 elejére teljesen kiépült és stabilizálódott a DEjournals platform szolgáltatása, aminek következtében ez az év már a növekedésről és bővülésről szól. A folyóiratportfólió bővült, a felületen megjelenő címek száma 39-re nőtt, s további két folyóirat csatlakozása előkészítés alatt áll.

A publikációk letöltésszáma közel 80%-kal emelkedett az előző évhez képest, meghaladva az egymilliót. A megjelent tartalom bővülése nem ilyen mértékű, ezért úgy ítéljük meg, hogy ez a mutató a tartalom láthatóságának fokozására irányuló erőfeszítéseinket igazolja vissza.

2025-ös év lefontosabb eredményei:

- Minden együttműködési megállapodás megszületett a könyvtár és a folyóiratszerkesztőségek között.
- a De Remediis DOAJ-indexelése sikeresen lezajlott.
- A göttingeni CRAFT-OA konferencián, a Diamond Open Access publikálás jövőjére fókuszáló nemzetközi eseményen, poszter és rövid előadás formájában mutattuk be a platformot és debreceni diamond OA modellt. A vezető európai egyetemi OJS-platformokkal (pl. Milánói Egyetem, Masaryk Egyetem) való összehasonlítás alapján a DEjournals technikai felépítése, rugalmassága és szolgáltatáscsomagja versenyképesnek bizonyult, különösen a karok szerinti böngészés, az interdiszciplináris besorolás és a kereshetőség terén.

A DEjournals platformon megjelenő folyóiratok 2024-ben és 2025-ben publikált cikkeiket rögzítettük az MTMT adatbázisában.

PUBLIKÁCIÓS TUDOMÁNYTÁMOGATÁSI PROGRAM (PTP)

Könyvtárunk végzi a 2023-ban indult egyetemi Publikációs Tudománytámogatási Program (PTP) adminisztrációs teendőit. Ennek részeként elvégezzük a pályázatok előbírálását, tájékoztató szolgáltatást nyújtunk és rendszeres jelentéseket készítünk a bíráló Rektori Bizottság részére.

10.sz táblázat: PTP támogatás megítélése karok szerint 2025-ben

Szervezeti Egységek	Pályázatok (db)	Támogatás összege
ÁJK	5	4 600 000
AKIT	9	10 942 002
ÁOK	156	169 381 486
BTK	45	41 694 607
ETK	36	38 195 730
FOK	13	9 321 871
GTK	132	121 015 980
GYTK	21	21 316 662
IK	33	25 844 596
MÉK	126	134 037 803
MK	80	72 653 046
TTK	208	220 736 697
Összesen	864	869 740 480

Az év során 413 kutató pályázata futott át a rendszeren, amiből 864 felelt meg a támogatás feltételeinek. Ezek összesen 869 740 eFt támogatásban részesültek. A pályázatot benyújtó kutatók száma ugyan esett, de a sikeres pályázatok száma közel kétszeresére nőtt az előző évhez képest, így a megítélt támogatás összege is magasabb 2025-ben.

Hallgatói eredményesség támogatása

A hallgatók jelentik fizikai tereink és nyomtatott gyűjteményünk első számú felhasználó csoportját. A könyvtárhasználatban évek óta egyértelmű elmozdulást érzékelünk: a könyvek, nyomtatott gyűjtemények használata minden szegmensben csökken, míg a térhasználat szerepe folyamatosan felértékelődik. A hallgatók szívesen töltik idejüket a könyvtári terekben, s veszik igénybe azokat a szolgáltatásokat, melyekhez regisztrálniuk sem kell. Itt egyre nagyobb szerepet játszik a komfort és a térélmény magas szintje, amit tereink folyamatos fejlesztésével elégtünk ki.

Szolgáltatások a könyvtári terekben

2025-ben összesen 7333-an váltottak tagságot könyvtárunkban. Közülük 5113 fő először tette ezt meg. A beiratkozottak döntő többsége, 7033 fő továbbra is az egyetemi polgárok közül kerül ki, a nem egyetemi használóink (ún. külsősök) száma továbbra is alacsony.

Ez utóbbi célcsoport regisztrációja továbbra is személyes megjelenést kíván, de az év folyamán elindult az a fejlesztés, ami számukra is lehetővé teszi az online beiratkozást. Az új felületet 2026 elején élesítjük, s részben felhasználói csoportból regisztrálók számának emelkedését is várjuk tőle.

FIZIKAI TEREK KIHASZNÁLTSÁGA

Könyvtáraink az év során átlagosan 241 napban voltak nyitva látogatók számára. A legtöbbet a vizsgaidőszakokban hosszabbított nyitvatartással üzemelő ÉTK, ami összesen 286 napon várta a felhasználókat.

A könyvtári terek kihasználtságának mértékét nem lehet csupán a regisztrációs vagy kölcsönzési számokkal leírni, már csak azért sem, mert *a könyvtári terek használatához nem kell beiratkozni*. A térkihasználás jellegzetességeiről ezért alapvetően három mennyiségi adat elemzésével nyerünk képet:

- az épületeinkbe *be- és kilépők* száma,
- az épületeinkben huzamosabb ideig *benntartózkodók* száma,
- nyomtatott dokumentumok kölcsönzési és helyben használati adatai.

A kilenc könyvtárunkban összesen 698 200 *belépést* regisztráltunk 2025-ben. A négy legnagyobb könyvtárunkban be-, és kilépést rögzítő kamerák adatai is rendelkezésre állnak, amelyek a pontosabb képet nyújtanak a *belépések számának alakulásáról*.

11.sz táblázat: Belépések száma a négy nagy könyvtárunkban 2025-ben

	BCK	BK	ÉTK	KCK
I. negyedév	7 552	36 641	80 316	15 138
II. negyedév	15 923	46 954	114 403	20 659
III. negyedév	10 200	21 324	39 490	8 930
IV. negyedév	19 077	54 910	123 044	28 093
Összesen	52 752	159 829	357 253	72 820

Látható, hogy a legnagyobb forgalmat az Egyetem téri campuson található könyvtáraink bonyolítják, de az ÉTK látogatottsága messze felülmúlja a többi könyvtárunkét. Ehhez az épület mérete és kialakítása mellett a vizsgaidőszaki *hosszabbított nyitvatartás* is jelentősen hozzájárul.

A belépések száma a nyitvatartási napokra bontva, könyvtáranként is összevethető. Az alábbiakban az egyes könyvtárakban mért átlagos belépésszám látható:

- ÉTK: 1249 belépés/nap (286 nyitvatartási nappal)
- BK: 666 belépés/nap (240 nappal)
- KCK: 266 belépés/nap (274 nappal)
- BCK: 222 belépés/nap (238 nappal)

Könyvtárainkban összesen 1048 tanulóhely található, ezért a belépési adatok mellett rendszeresen rögzítjük az épületeinkben *huzamosabb ideig benntartózkodók* létszámát is. A kétórás időközönként rögzített adatok 2025-től minden könyvtárunk vonatkozásában a honlapon is megtekinthetők a „Van-e szabad hely” menüpont alatt. A menüpont látogatottságának ugrásszerű emelkedése arra enged következtetni, hogy ez az információ fontos a hallgatók számára, amikor a könyvtárral kapcsolatos időtöltéseiket tervezik.

A számlálás során rögzített adatok alapján jól kirajzolódnak a térhasználati jellemzők. A csúcsok természetesen az őszi és a tavaszi vizsgaidőszakra esnek, ilyenkor tereink kihasználtsága sokszor 90% feletti.

Kiemelkedően népszerűnek bizonyulnak a hallgatók körében a tanulószobáink, melyekből 5 az ÉTK-ban, 3 a felújított BCK-ban és 2 a KCK-ban áll rendelkezésre.

A tanulószobák bárki számára használhatók, de tanulócsoporthoz egy online rendszeren keresztül le is foglalhatják őket. 2025-ben összesen 7947 foglalást regisztráltunk.

FIZIKAI DOKUMENTUMOK HASZNÁLATA

A fizikai dokumentumok kölcsönzésénél továbbra is *csökkenő tendenciát mérünk*. A 2025-os évben 7561 olvasó 66 628 kölcsönzést végzett, melynek során 49 610 dokumentum forgott. Ez a használók esetében 5,7%-os, a kölcsönzött dokumentumoknál pedig 6,1%-os csökkenést jelelt az egy évvel korábbi adatokhoz képest.

12.sz táblázat: Kölcsönzések számának alakulása könyvtáranként 2022-25

Év	BCK	BK	EK	ÉTK	KCK	MK	PK	SZCK	ZK	Össz.
2025	3 490	24 631	540	7 310	3 974	1 850	4 725	481	2 609	49 610
2024	3 499	25 676	928	8 501	4 349	1 678	5 001	482	2 701	52 815
2023	3 751	27 749	755	8 883	4 756	2 728	5 086	456	2 255	56 419
2022	4 276	27 912	795	9 039	5 104	2 261	4 768	534	2 331	57 020

Az egy főre eső kölcsönzésszám azonban nem változott, átlagosan 6,6 db/fő. A csökkenés főként a kölcsönzési céllal érkezők számának eséséből fakad. Az átlagos kölcsönzési számokat vizsgálva könyvtáranként látványos eltéréseket mérünk.

13.sz táblázat: Kölcsönzött dokumentumok száma könyvtáranként 2025-ben

Könyvtár	Kölcsönző (fő)	Kölcsönzött dokumentum (db)	Átlag (db/fő)
BCK	755	3 490	4,6
BK	2 588	24 631	9,5
EK	112	540	4,8
ÉTK	1 926	7 310	3,8
KCK	855	3 974	4,6
MK	379	1 850	4,9
PK	623	4 725	7,6
SZCK	149	481	3,2
ZK	174	2 609	15
Összesen	7 561	49 610	6,6

Nem meglepő, hogy a kölcsönzött dokumentumok száma alapján a két legnagyobb gyűjtemény áll az élen, de a könyvtári gyűjtemény mérete és a kölcsönzések száma nem minden esetben korrelál egyenes arányban. A PK-ban például mind az összes, mind az egy főre eső kölcsönzési szám meghaladja a tőle méretben és olvasó számban is nagyobb KCK-ét. Ez az érintett felhasználói réteg szokásaival kapcsolatos következtetések levonását teszi lehetővé.

A legtöbbet kölcsönző felhasználó típusokat vizsgálva nem változott, hogy a *hallgatók használják* elsősorban kölcsönzésre a könyvtár fizikai dokumentum-gyűjteményét. Továbbra is a Bölcsészettudományi kar hallgatói jelentik a legaktívabb használói réteget, és – létszámukhoz viszonyítva – igen magas kölcsönzési forgalmat bonyolítanak a külső olvasók. A következő táblázat a legtöbbet kölcsönző 12 felhasználótípust mutatja.

14.sz táblázat: A legtöbbet kölcsönző 12 felhasználótípus 2025-ben

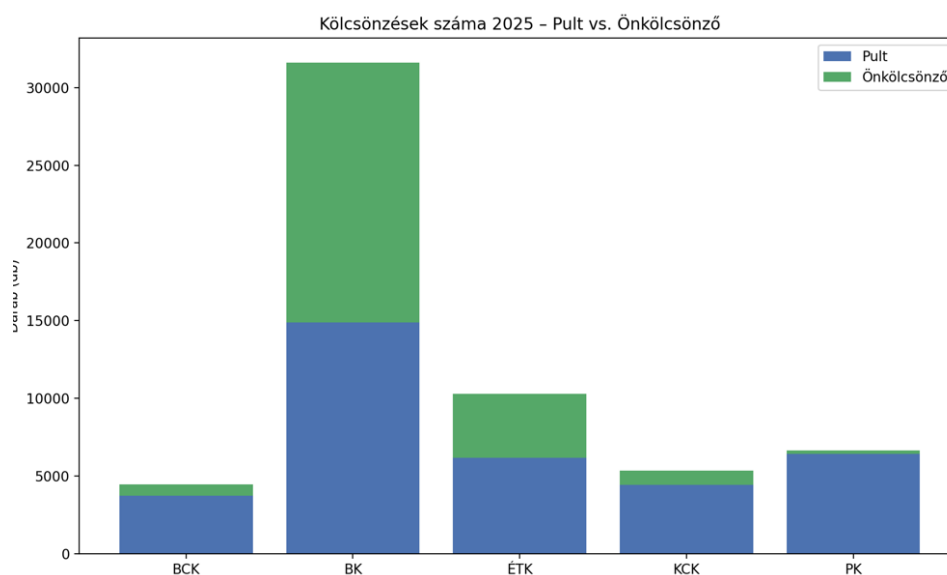
Olvasó típus	Regisztráltak száma (fő)	Kölcsönzési műveletek (db)
BTK hallgató	744	8 417
Külső olvasó	249	6 679
GYGYK hallgató	699	5 410
DE dolgozó	230	4 834
DEENK könyvtáros	29	4 796
ÁOK hallgató	732	4 105
ÁJK hallgató	501	3 539
BTK oktató	38	3 050
ZK hallgató	55	2 311
GTK hallgató	1 144	2 229
TTK hallgató	433	2 115
MÉK hallgató	372	1 687

Külön kategóriaként kezeljük az egyetemen kívüli, ún. „nem DE” felhasználók csoportját, amit több olvasótípus alkot. Ezek részletesebb elemzése lehetőséget ad a könyvtár egyetemen kívüli szerepének vizsgálatához, legalábbis a fizikai gyűjteményhez kapcsolódó szolgáltatási szegmensben.

A statisztikai adatok alapján az ún. külső olvasói kategória a legaktívabb nem DE használó, ami praktikusán a városban élő olvasókat jelenti. Hozzájuk köthetik a vonatkozó kölcsönzések majd’ egésze (6679 kölcsönzés), míg a DRHE¹¹ oktatói és hallgatói igen alacsony számban (12 fő) élnek a nekik felajánlott térítésmentes használat lehetőségével. Hasonlóan ritka használók könyvtárunkban a középiskolai diákok és a nem DE felsőoktatási hallgatók.

¹¹ Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Öt könyvtárunkban lehetőség van *önkiszolgáló kölcsönző gépek* használatára. Alapvető célkitűzésünk, hogy ne csupán lehetőséget biztosítsunk a felhasználóknak szolgáltatásaink önálló – vagyis könyvtárosi asszisztencia nélküli – igénybevételére, hanem különböző módokon ösztönözzük is őket erre.

Az önkiszolgáló rendszer használata igazán csak a legnagyobb gyűjteményünkben, a BK-ban terjedt el. Itt a kölcsönzések többsége zajlik ezeken az eszközökön, míg a többi egységben mindenhol a könyvtárosokon keresztül történik a kölcsönzések nagy része.

Ez többek között arra világít rá, hogy a könyvtári működésben a humán tényező szerepe továbbra is kiemelkedő, a felhasználók többsége igényli a könyvtárosok támogatását e tranzakciókban.

Az önkiszolgáló könyvvisszavétel számait tekintve szintén jellemző, hogy a felhasználók szívesebben adják vissza könyveiket egy könyvtárosnak. A BK-ban e téren is majdnem kiegyenlített az arány, de a többi egységben szignifikáns az eltérés a pultos visszavétel javára.

15.sz táblázat: Önkiszolgáló és pultos visszaadás aránya 2025-ben

Visszavételi pont	BK	ÉTK	BCK	KCK
Könyvbedobó	14 821	2 874	1 455	1 248
Pult	16 453	8 145	3 146	4 120
Összesen	31 274	11 019	4 601	5 368

Dokumentumok helyben használata

Minden könyvtárban statisztikát készítünk a helyben használt dokumentumokról. Az összesített adatok alapján 2025-ben olvasóink 14 780 dokumentumot vettek le a polcokról azért, hogy azokat a könyvtárban használják.

A csökkenő tendencia – a kölcsönzésekhez hasonlóan – itt is kimutatható, az előző évi adathoz képest 15%-os esést regisztráltunk itt.

16.sz táblázat: helyben használt dokumentumok száma könyvtáranként 2025-ben

	BCK	BK	EK	ÉTK	KCK	MK	PK	SZCK	ZK
Helyben használt dokumentum (db)	223	1 515	313	3 698	1 541	821	3 734	2 461	474

Az előző évhez mért legnagyobb visszaesés a BCK-ban mutatkozik, de ennek hátterében az áll, hogy az átalakított olvasóteremben ez évtől kölcsönözhető állományt helyeztünk el a korábban csak helyben használható dokumentumok helyett. A kölcsönzés lehetősége természetesen csökkentette a helybenhasználat mértékét.

Előjegyzés és könyvtárközi kölcsönzés

2025-ben 889 olvasó élt az előjegyzés lehetőségével. Az így kikölcsönzött 992 könyv zöme az oktatásban használt tankönyv.

Mindkét érték elmarad az előző évben mért adattól, de az egy főre eső átlagos előjegyzési szám növekedett.

Tovább csökkent a könyvtárközi kérések volumene is: 2025-ben összesen 2892 kérést kezeltünk, melyek többsége (2553 db) más könyvtárak által tőlünk kért dokumentum miközben 683 kérést mi indítottunk olvasói kérésre – tehát továbbra is főként küldő könyvtárként vagyunk jelen a hazai könyvtárközi hálózatban.

A kérések teljesítési aránya továbbra is magas, csupán 124 kérést nem tudtunk teljesíteni. Emelkedett az ODR rendszeren kívüli kérések aránya: 13%-uk egyéb csatornán (pl. email) érkezett hozzánk.

TÉRÁTALAKÍTÁSOK 2025-BEN

A 2025-ös év legnagyobb szabású térátalakítása a Böszörményi úti Campus könyvtár olvasótermének előző évben elkezdett megújítása volt. Az új, modern kialakítású, kölcsönözhető állománnyal ellátott, 3 tanulószobát és önkiszolgáló kölcsönzés lehetőségét nyújtó teret az első negyedévben vehették birtokba a GTK és MÉK hallgatói.

Az év során lezajlott az Élet- és Természettudományi Könyvtár földszintjének átrendezése és a bútorzat megújítása. Ennek során nem csak bővítettük a férőhelyeket, hanem a mai igényekhez igazítottuk a tér kialakítását, javítva ezzel a felhasználói komfortérzetet.

Az év második felében elindult a Műszaki Könyvtár átalakítását célzó projekt, aminek megvalósítása a következő két évben történik. A Pedagógiai Könyvtár tervezett átalakítása azonban nem tudott megvalósulni, a projekt átcsúszott a 2026-os évre.

Hallgatói edukáció

A DEENK nagy számú és változatos edukációs tevékenységgel kapcsolódik az egyetemi képzésbe. A kínálat tartalmi és formai szempontból is színes: az egyalkalmas tréningektől a kari kurrikulumba épített kötelezően választható kurzusokon át a hallgatói kompetencia-fejlesztést célzó szabadon választható tárgyakig ível. Az Egyetem képzési palettájához alkalmazkodva magyar és angol nyelvű, kisebb számban német nyelvű órákat tartunk.

Tevékenységekünk fókuszában a hallgatói eredményesség támogatása áll. Az oktatási tartalom ma már jelentősen túlmutat a hagyományos információ-keresési tematikán, egyre nagyobb hangsúlyt kap a mesterséges intelligencia (etikus) használata, és megjelent az ún. soft skillek fejlesztése.

Felismertük emellett, hogy a mesterséges intelligencia korábban a hallgatói eredményesség növelésében még inkább szükségessé és aktuálissá vált az *oktatók kompetenciáinak fejlesztése*, s hogy ebbe a könyvtár szintén hatékony módon be tud kapcsolódni. Pályázati támogatást felhasználva indítottunk el egy, az egyetemi oktatók képzésére irányuló projektet.

A KOMPETENCIA-FEJLESZTŐ CSOPORT

A DEENK Stratégiában megfogalmazott *“Hallgatói eredményesség támogatása”* területen edukációs tevékenységünk módszertani és tartalmi átvizsgálása az előző évben létrehozott *Kompetencia-Fejlesztő Csoport (KFCs)* feladata. A felülvizsgálatra, valamint fejlesztési terv készítésére a Z generációs igények, a mesterséges intelligencia megjelenése, és általánosságban a felsőoktatás 21. századi átalakulása (open education stb.) okán van szükség.

A KFCs feladata továbbá, hogy képzési programokat (tréningeket és workshopokat) szervezzen és tartson hallgatói és oktatói kompetencia-fejlesztés céljából. Ebben a tekintetben a bátor kísérletezés-tanulás a cél, valamint a DEENK e téren vitt szerepének (át)értelmezése, a szervezet pozicionálása és kapcsolódó érték-ajánlat megfogalmazása a Debreceni Egyetemen.

KURZUSOK ÉS TRÉNINGEK

A digitális írástudáshoz és a diszciplína-specifikus információkereséshez kapcsolódó ismereteket az ÁOK, FOK, GYTK hallgatóinak *kötelező* (38 kurzus, 1089 hallgató), az ÁJK, a BTK és a MK kar hallgatóinak *szabadon választható kurzusok* (20 kurzus, 218 hallgató) formájában oktatjuk angol és magyar nyelven.

A *BTK könyvtárszakos hallgatói számára* (7 fő) összesen négy kötelező kurzust tartottunk a 2025/26-os tanév első félévében. A felsorolt kurzusokat a karok hirdetik, de a könyvtár munkatársai tartják meg. Az oktatási tevékenységbe 16 könyvtáros kapcsolódott be a DEENK különböző osztályaiból.

A 2025-től új felfogásban (friss tematikával és módszertannal) *indítottunk szabadon választható hallgatói kompetencia-fejlesztő kurzusokat*. A 2025-ben meghirdetett négy magyar és egy angol nyelvű kurzuson 10 karról összesen 84 fő vett részt.

A *Hallgatói eszköztár fejlesztése/Useful Skills for Students* című kurzusok keretét a kritikai gondolkodás adja; a soft skill fejlesztés (önismeret, együttműködés, kommunikáció, stressz menedzsment, időmenedzsment) mellett könyvtárismereti és a szakdolgozatírás hatékonyságát támogató, valamint a mesterséges intelligencia etikus használatára irányuló tudásátadás egyaránt zajlik.

Saját oktatási tartalomként hoztuk létre néhány éve a 90 perces *tréningeket*. 2025-ben 67 tréning-alkalmat hirdettünk meg (14 angol és 53 magyar nyelvűt, személyes részvétellel és online), melyeken 12 karról összesen 1355 hallgató vett részt.

A teljes kurzusok mellett könyvtárosaink a karokon hirdetett kutatómódszertani tárgyakba is beoktatnak: 2025-ben 27 alkalommal kérték fel valamelyik kollégánkat előadóként ilyen kurzusokba, amelyeken 549 hallgató vett részt.

Formális (kurzusok) és informális (tréningek) oktatási alkalmainkon összesen 3302 hallgató (az egyetemi hallgatóink több, mint 10%-a) vett részt 2025-ben.

SZAKMAI GYAKORLAT ÉS KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

2025-ben 38 egyetemi hallgató töltötte nálunk szakmai gyakorlatát. A hallgatók feladatait igyekszünk úgy megszervezni, hogy minél szélesebb körű rálátást és tapasztalatot szerezzenek a könyvtár működésével kapcsolatban.

Népszerűek voltunk a közösségi szolgálatra jelentkező középiskolások körében is: 27 diák jelentkezett hozzánk, akik a Gyűjteménykezelési Osztály, a Gyarapítási Osztály, a Kommunikációs és Marketing Osztály és a Kutatóstámogatási Osztály, valamint a Debreceni Egyetemi Kiadó munkafolyamataiba kapcsolódtak be.

OKTATÓIKOMPETENCIA-FEJLESZTÉS

Az RRF212 pályázat keretében 2025-ben kétféle (Facilitációs tréning, Kreatív vizualizációs tréning), egyenként háromnapos tréninget hirdettünk meg négy-négy alkalommal. Az oktatói kompetencia-fejlesztést elsődleges célja olyan oktatási módszerek megismertetése, ami jobban igazodik a fiatal generáció tanulási szokásaihoz, igényeihez. E képzésekkel 2025-ben összesen 75 főt értünk el az egyetem 10 karáról.

TÁRSAS SZIGET

Az év második felében négy alkalommal rendeztük meg a *Társas Sziget* nevű társasjáték-estet, melyen összesen 55 fő vett részt. Az esemény kedvező fogadtatásra talált, s a visszajelzések szerint egy fontos közösségi igényt elégít ki. Erre építve a jövőben növeljük az alkalmak számát, s 2026-tól havi rendszerességgel tervezzük hirdetni.

Ehhez kapcsolódva kezdtük előkészíteni a közösségépítő társasjátékok könyvtári kölcsönzésének szolgáltatását is, amit szintén a 2026-os évben szeretnénk megvalósítani.

TOVÁBBI EREDMÉNYESSÉG-TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Rendszeresen frissülő *tematikus könyvajánlókkal* hívjuk fel több könyvtárunkban is a figyelmet a gyűjteményeink sokszínűségére.

A szakdolgozatokhoz kapcsolódó *kérdőíves kutatások* segítése érdekében az ÉTK-ban létrehoztunk egy olyan falat, ahol hallgatók helyezhetik el a kérőívekhez vezető QR-kódokat, így szaporítva a felméréseikbe bevontak körét.

Célzott kampányokat indítunk a könyvtári szolgáltatások, nálunk elérhető információforrások megismerésére, promóciójára.

A vizsgaidőszak kezdetén *motivációs kártyákat* osztottunk szét a hallgatók körében, bátorítva őket, erősítve a használókkal való kapcsolatokat.

Kultúráközvetítés és nemzeti könyvtári feladatok

Gyűjteményépítési feladataink legfontosabb része a nemzeti gyűjtőkörünk révén hozzánk érkező kötelezpéldányok feldolgozása és szolgáltatása. Bár számuk évek óta csökken, az ide érkező mennyiség csak jól működtetett központi folyamaton keresztül válhat rövid időn belül az olvasók számára elérhetővé. Feltérési munkánkban törekszünk a legújabb szakmai irányok gyakorlati alkalmazására, példát és mintát adva más hazai könyvtárak számára is.

Kötelezpéldány beszoigáltatás útján érkező dokumentumok

Éves fizikaiállomány-gyarapodásunk¹² számszerűleg legnagyobb részét továbbra is a kötelezpéldányok teszik ki: 2025-ben 10 szállítás alkalmával 16 350 könyv és egyéb dokumentumtípus (hangoskönyv, térkép, atlasz, zenei hangfelvétel, e-dokumentum, kotta, apró- és kisnyomtatvány, plakát) érkezett intézményünkbe. Emellett folyóiratokból 2863 címféleség, összesen 3160 példány került átvételre és feldolgozásra.

17.sz táblázat: Kötelezpéldányok dokumentumtípus szerinti megoszlása 2025-ben

Típus	Darabszám
Könyv	15 439
Hangoskönyv	10
Térkép, atlasz	53
Zenei hangfelvétel	47
E-dokumentum	118
Kotta	136
Apró- és kisnyomtatvány	510
Plakát	37
Összesen	16 350

¹² Lásd: [A fizikai gyűjtemény gyarapodása](#) című fejezet.

Formai és tartalmi feltárás

A formai és tartalmi feltárás folyamata során minden hozzánk érkező dokumentumnál ellenőrizzük a bibliográfiai rekord esetleges meglétét a saját és az országos adatbázisokban. Könyvtárunk nagysága és dokumentumaink sokszínűsége miatt a hozzánk érkező új dokumentumok egyharmadának mi készítjük elsőként a bibliográfiai leírását.

A kurrens és retrospektív feldolgozás 19 868 új bibliográfiai rekord létrehozását eredményezte, míg az authority adatbázis (személynevek, testületi, rendezvény- és földrajzi nevek egységesített alakjai, valamint tárgyszavak) 15 004 új rekorddal bővült.

Az év végén adatbázisunk 1 162 306 bibliográfiai és 1 158 517 helyi authority rekordot tartalmazott.

A feldolgozó munka részeként az adatbázis karbantartás során 39 578 bibliográfiai és 8184 authority rekordot módosítottunk, továbbá 820 duplum bibliográfiai és 1992 authority rekordot töröltünk.

AZ RDA SZABVÁNY HASZNÁLATA A FELTÁRÁSBAN

A bibliográfiai leírás során évek óta törekszünk az RDA nemzetközi katalogizálási szabályzat elemeinek és előírásainak fokozatos bevezetésére.

Az RDA szabvány használata megkönnyíti a nemzetközi rendszerekkel történő adatcserét és javítja a felhasználók számára a keresés eredményességét.

2025-ben úgy döntöttünk, hogy a könyvár podcastjának (Audmax)¹³ epizódjaihoz e szabvány alapján készítjük el a bibliográfiai leírását a digitális archívumban (DEA). Az e téren elért eredményeinkről rendszeresen beszámolunk országos könyvtárszakmai rendezvényeken.

TARTALMI FELTÁRÁS – LIBRARY OF CONGRESS TÁRGYSZAVAK

Katalógusunkban a Library of Congress tárgyszórendszerének angol nyelvű, valamint magyarra fordított tárgyszórekordjait alkalmazzuk. A magyar tárgyszavak fordítását munkatársaink végzik az eredeti adatbázis tételeinek felhasználásával.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) a DEENK által használt tárgyszórendszer bevezetését tervezi. Az együttműködés számunkra is előnyökkel jár, mert így bővül az általunk létrehozott magyar és angol szókészlet használati köre, az új partner bevonása pedig jó lehetőséget teremt a tárgyszórendszer karbantartására.

¹³ A podcasttal részletesen a [Kommunikációs csatornáink](#) fejezetben foglalkozunk.

RETROSPEKTÍV FELDOLGOZÁS

Cédulakatalógus feldolgozása

Továbbra is folytatjuk a csak cédulakatalógusból kikérhető dokumentumok retrospektív feldolgozását: a Bölcsészettudományi Könyvtárban projektjelleggel, a Zene-művészeti Könyvtárban a napi munkafolyamatok részeként.

Ennek eredményeként a tárgyalt időszakban 6841 korábban csak cédulakatalógusban szereplő tétel vált elérhetővé az online katalógusban, amiből 5973 könyvhöz, 868 pedig kottához kapcsolódik.

Régi könyvek feltárása

A 2023 óta tartó projekt célja a muzeális könyveinket őrző díszműves gyűjtemény formai és tartalmi feltárása. 2025-ben a régi könyvek (1851 előtt megjelent régi nyomtatványok) 302 kötetét tártuk fel, melyből 68 kötetet digitálisan is archiváltunk.

A retrospektív feldolgozás eredményeként 2025 végére összesen 7143 régi kötet leírása és példányadata érhető el a katalógusunkban.

Revízió, selejtezés

Az állományunk megőrzésére és selejtezésére vonatkozó rendelkezéseket a megújított Gyűjtőköri Szabályzat kiemelt területként kezeli, s kapcsolódó tevékenységünket az abban foglalt alapelvek mentén végezzük.

A tartós megőrzésű dokumentumok legalább egy példányát, fizikai és/vagy elektronikus formában *archiválási céllal*, hosszú távon őrizzük meg, így ezek a dokumentumok nem selejtezhetők. Ez alól kivételt képeznek az egyetemi hallgatók által készített szakdolgozatok, melyek fizikai példányai törölhetőek, amennyiben elektronikus formátumú, hosszú távú megőrzésük biztosított.

Az időlegesen őrzött dokumentumok megőrzésének időtartamáról a tartalmi relevancia és a használati igények változásának függvényében egyedi elbírálás alapján döntünk.

Tervszerű állományapasztás keretében, tartalmi elavulás, használati igény hiánya és természetes elhasználódás miatt került sor a kiválasztott könyvek és folyóiratok selejtezésére. 2025-ben a raktári kapacitások bővítésének igénye is indokolta az elavult és/vagy nem használt többpéldányok kivonását az állományból.

Az év során összesen 118 törlési jegyzéken 84 399 kötet könyvet és 761 kötetet, téka folyóiratot vontunk ki a könyvtár állományából bruttó 130 194 eFt értékben.

AZ SZCK RÉGI ÁLLOMÁNYÁNAK FELSZÁMOLÁSA

Az állományapasztás számszerűleg legnagyobb volumentét a Szolnok Campus Könyvtárban lezajló selejtezés jelentette. 2023-ban a korábbi, kedvezőtlen elhelyezkedésű könyvtár helyett a Campus vezetése a főépület frekventált részén – bár jelentősen kisebb alapterületen – biztosított új elhelyezést az SZCK számára.

A költözéssel egyidejűleg indult meg az SZCK régi könyvtárépületben maradt dokumentumok állományból történő kivonására irányuló projekt, ami 2025-ben zárult le.

Az év során folyamatosan zajlott az elavult tartalmú, az új képzési profilhoz nem illeszkedő dokumentumok, valamint a többes példányok selejtezése. Több mint 77 000 dokumentumot vizsgáltunk meg. Ezek közül 4237 kötetet a DEENK más könyvtáraiba irányítottunk át, míg 71 034 kötetet (70 314 könyv és 720 folyóirat) jelöltünk törlésre.

A kiajánlási jegyzékek alapján az Országos Széchényi Könyvtár gyűjteménye kiegészítésére 1580 kötetet választott ki, és további 11 könyvtár összesen 10 351 dokumentumot vett át.

KÖNYVTÁRI ÁLLOMÁNYELLENŐRZÉS

Az állomány ellenőrzésének átfogó projektje 2022-ben kezdődött a *folyóiratokkal*. Ennek keretei között elvégezzük a folyóiratok példány-szintű feltárását („példányosítás”)¹⁴ és vele párhuzamosan a kötetek revízióját.

2025-ben összesen 7958 folyóirat-kötet példányosítását és ellenőrzését végeztük el, továbbá 410 kötet könyv leltárát a sorozati szintről. A teljes ellenőrzött mennyiség 8368 kötetet tett ki, amivel 26 377-re emelkedett a projekt kezdete óta átellenőrzött kötetek száma.

Digitalizálás

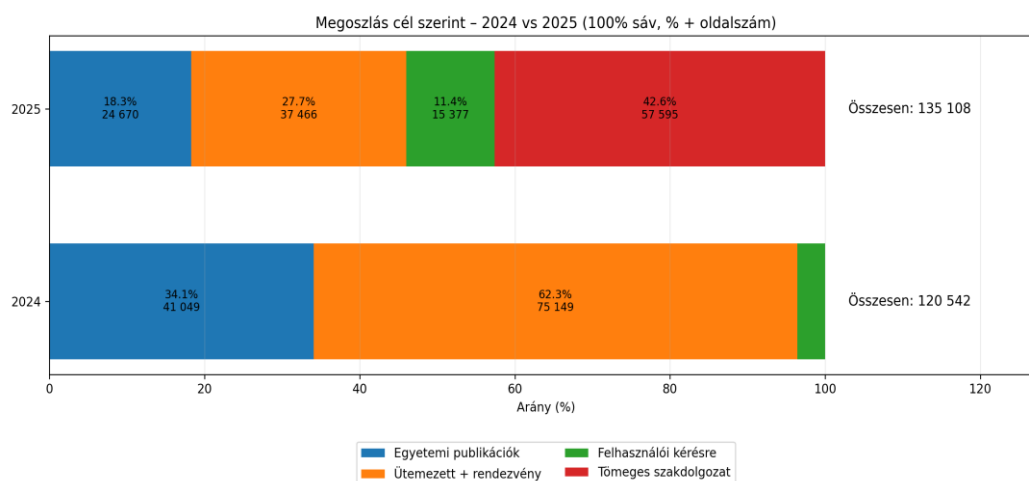
Digitalizálási tevékenységünket az alábbi célok/igények mentén végezzük:

1. egyetemi publikációk digitalizálása,
2. ütemezett állománydigitalizálás,
3. felhasználói/partneri kérésre történő digitalizálás,

¹⁴ Ez segíti a használók pontosabb tájékozódását, emellett hosszabb távon a raktárosi és gyarapító munkában is kapacitásokat szabadít fel.

4. kulturális eseményeinkhez/belső működéshez kapcsolódó digitalizálás.
5. projektjelleggel a tömeges digitalizálási pilot program.

2025-ben összesen 135 108 oldal digitális másolatát készítettük el. Ez 12%-kal magasabb az előző évi mennyiségnél. Az emelkedés mellett a digitalizálás cél szerinti megoszlásában is határozott átrendeződés történt.

Tovább folytatódott az egyetemi publikációk számának csökkenése a digitalizálási tevékenységünkben: 2025-ben csaknem 40%-os esést tapasztaltunk. Ezzel szemben jelentősen megnőtt a felhasználói/partneri kérésre történő digitalizálás mértéke. Ez az átrendeződés előrevetíti, hogy a következő évben szükségessé válik a digitalizálási tevékenységünk ezen on-demand jellegű szolgáltatási keretének újradefiniálása.

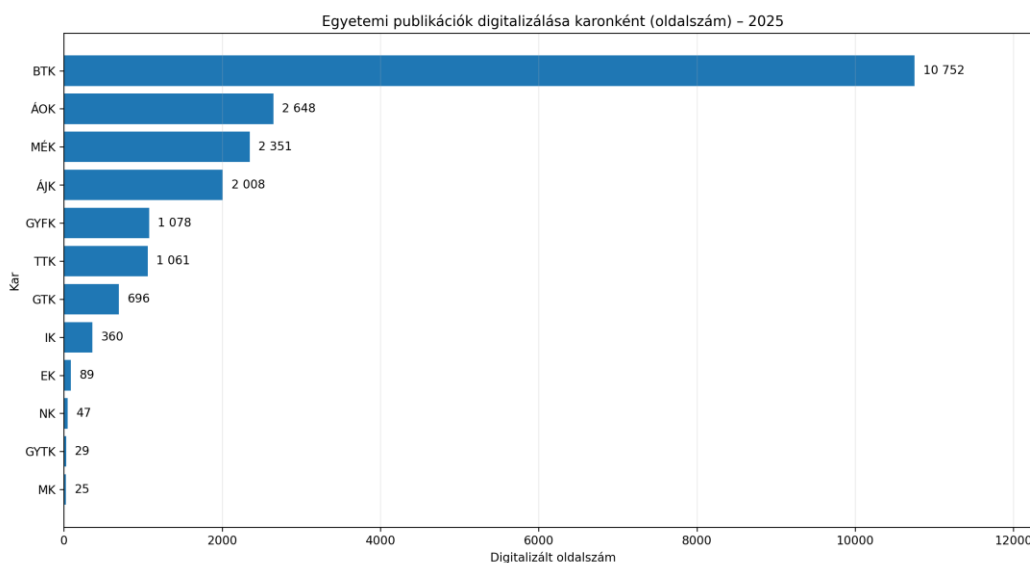
EGYETEMI PUBLIKÁCIÓK DIGITALIZÁLÁSA

A publikáció-menedzsment folyamatának¹⁵ fontos része az Egyetemen születő közlemények teljes szövegű megőrzése, ezért a Tudóstérbe töltött korábbi tartalmakat is archiváljuk digitális formában.¹⁶

2025-ben 220 db, 24 670 oldal publikációt digitalizáltunk, ez a teljes volumennek immár csak 18%-át teszi ki.

¹⁵ Lásd az „Egykapusról” írtakat a [Publikáció megszületésének támogatása](#) fejezetben írtakat.

¹⁶ Lásd az [Open access publikációk a DEA-ban](#) c. fejezetet

Az előző évekhez hasonlóan a BTK részéről került a legnagyobb számban digitalizált tartalom az archívumba, amit egyrészt a publikációs portfólió sajátosságai (hosszabb terjedelmű tartalmak, könyvek, könyvrészek), másrészt a tudományterületen még továbbra is erősen jellemző nyomtatott formátum magyaráz. A legkisebb mennyiséget olyan területeken mérünk, ahol a jellemzőbb az elektronikus formátumú tudományos szakirodalom.

ÜTEMEZETT ÁLLOMÁNYDIGITALIZÁLÁS

Díszmű raktár dokumentumai

2023-ban egy átfogó projekt keretében kezdtük meg a muzeális könyveinket őrző díszmű-gyűjteményünk retrospektív konverzióját. Ennek során elvégezzük az itt található könyvek formai és tartalmi feltárását, majd a meghatározott szempontok alapján¹⁷ kiválasztott példányokat digitalizáljuk és archiváljuk a DEA-ban.

A projekt több osztály együttműködésével zajlik, elsősorban az 1851 előtt megjelent kiadványok feltárásával. 2025-ben 154 db dokumentum összesen 34 590 oldalról készült digitális másolat.

A projekt kezdete óta 593 muzeális dokumentum került az archívumba, zömében 19. századi keltezéssel (334 db). Magas emellett a 18. századból származó kötetek aránya (126 db.), de félszáz 16–17. századi művet is találunk köztük, valamint 5 archivált könyv a 15. században jelent meg. A legrégebbi példány 1482-es megjelenésű.

¹⁷ A szelektálás szempontjai: debreceni kötődés, magyar nyelv, állapot, érdekesség, kéziratos bejegyzések, szakmai ajánlás és használati gyakoriság.

Egyetem- és helytörténeti dokumentumok

Digitalizálási tevékenységünk egyik sarokpontja az Egyetem- és helytörténeti dokumentumok minél szélesebb körű elektronikus archiválása. 2024 folyamán 106 ilyen témájú dokumentum digitális példányát készítettük el. Az archiváláshoz szükséges xml-leírások könyvtáros hallgatók bevonásával születtek meg, a példányok pedig folyamatosan kerülnek be a DEA vonatkozó gyűjteményeibe.

Rendezvényekhez kapcsolódó digitalizálás

A főként kiállításokhoz, bemutatókhoz kapcsolódó tevékenységünkkel összefüggésben 14 db, összesen 2876 oldalt kitevő dokumentumot digitalizáltunk. A tevékenység tartalmilag az ütemezett digitalizálásban érintett dokumentumokkal is átfedésben van.

Felhasználói kérésre történt digitalizálás

Az ilyen típusú tevékenységünk célja, hogy rugalmas, igényalapú szolgáltatást biztosítsunk a kutatók, oktatók, hallgatók és külső használók számára. Olyan anyagok gyors elérhetővé tétele, amelyek konkrét kurzusokhoz, kutatási projektekhez, szakdolgozatokhoz szükségesek.

2025-ben 254 db (15 377 oldal) dokumentumot digitalizáltunk. Ez a digitalizálási cél a teljes volumen 11 %-ára rúgott, de erősen emelkedő tendenciáját érzékeljük, ami a kapcsolódó szolgáltatási keret újra szabályozását a 2026-os év fontos feladatákként irányozza elő számunkra.

Tömeges állománydigitalizálás - Szakdolgozatok digitalizálása

A Szolnok Campus Könyvtár régi gyűjteményének felszámolása¹⁸ alkalmat adott arra, hogy a szakdolgozatok vonatkozásában egy pilot programot indítsunk a *tömeges digitalizáláshoz* kapcsolódó jövőbeni munkafolyamatok tervezése, a kapacitások felmérése, valamint hatékonyságnövelő (pl. AI) megoldások keresése. Ennek keretében 537 db szakdolgozat 57 595 oldaláról készítettünk digitális másolatot.

INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSEK DIGITALIZÁLÁSHOZ

Az év során beszerzésre került egy Ricoh (Fujitsu) fi-7700 ADF (lapadagolós) szkennerek. Növeltük a digitalizáláshoz kapcsolódó *tárhelykapacitást*, és terveink között szerepel az OCR szoftver kapacitásának bővítése is.

Emellett a különböző nagy méretű dokumentumok és mellékletek kezelésére idén tovább optimalizáltuk a *fotózás alapú digitalizálást*: az eszközpark fejlesztése mellett a kollégák kapcsolódó kompetenciájának fejlesztése is lezajlott.

¹⁸ Erről részletesen [Az SZCK régi állományának felszámolása](#) szakaszban írunk.

Raktározás és megőrzés

A DEENK kilenc könyvtárából hét rendelkezik kisebb-nagyobb raktárral, míg az Egészségtudományi Könyvtár és a Zeneművészeti Könyvtár állománya teljes egészében szabadpolcon található.

Nemzeti gyűjtőkörhöz kapcsolódó archiválási feladataink, a tartós megőrzésű kötelempéldányok apasztásának tilalma, a tárolás speciális feltételei és a használói igények változása időről időre szükségessé teszik a raktári kapacitások extenzív bővítését.

Konkrét lépésként elkezdtek a legnagyobb, a Bölcsészettudományi könyvtárban található 14 szintes raktár szisztematikus felülvizsgálatát a tárolás optimalizálása, a szűkülő kapacitások hatékonyabb kihasználása érdekében.

FIZIKAI ÁLLOMÁNYVÉDELEM

2025-ben pályázatot nyújtottunk be az Nemzeti Kulturális Alap által kiírt *„Állományvédelem, restaurálás (különös tekintettel a muzeális dokumentumokra), valamint állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése.”* 2025. évi 505111/243 azonosító számú pályázatra, savmentes alapanyagú tároló tokok és dobozok beszerzésére vonatkozóan, azonban a pályázat nem nyert támogatást.

A megfelelő tárolási körülmények állandó biztosítása érdekében döntés született, hogy 2026-tól a működési költségeinkből évente 2 millió forintot különítünk el annak érdekében, hogy a legfontosabb állományvédelmi feladatokat maradéktalanul teljesíteni tudjuk.

Kommunikáció, partnerség, képviselet

A DEENK ma már az egyik legfontosabb szereplője az Egyetem kulturális életének. Változatos rendezvényekkel szólítjuk meg immár nem csak az Egyetem, de a város polgárait is. Közösségimédia-platformjainkon tudatosan tervezett és ütemezett, a fő stratégiai üzenetek által irányított tartalommegosztás zajlik. A hatodik éve indított podcastunk a legnépszerűbb tudomány-népszerűsítő adások között van, miközben ehhez kapcsolódva új könyvtári szolgáltatás is megszületett.

RENDEZVÉNYEK

Az év során 167 programot szerveztünk, amelyek összességében 11 547 főt mozgattak meg. 15 alkalommal szerveztünk *kiállítást* a DEENK Bölcsészettudományi, Műszaki és Kassai úti Könyvtárában.

Továbbra is a *könyvbemutatók* népszerű helyszíne a Sziget: az év során 12 alkalommal került sor új köteteket bemutató eseményekre.

A paletta igen változatos: a Téglás történetét, valamint a történelemkutatás módszertanát bemutató könyvektől ível Kőváry Anett jogaoktató kötetén át a „Mi a (m)érték” konferencia-kötet ismertetéséig.

Újjonnan került fel az eseményeink listájára a *biblioterápiás foglalkozások* hirdetése. A Könyvbogozó címmel szervezett alkalmak igen népszerűek, s több rendezvényünk állandó tartalmi elemeivé váltak (Kutatók Éjszakája, Book Weekend, Vándorgyűlés).

Szaporodnak a *külföldi hallgatókat* is célzó eseményeink is. A Nemzeti Filmintézettel közös filmklub angol nyelvű vetítései mellett 2025 első félévében az Angol-Amerikai intézet szervezésében *Sensitive Identities* címmel zajlottak kurzusok, majd az év második felében a Konfuciusz Intézettel közösen hirdette meg a DE BTK Művészeti Központ a *Kíniai filmkultúra* című kurzust. Az International Student Union szintén tartott nálunk Movie Night-okat.

Összesen 36 alkalommal volt filmvetítés, amelyek során olyan neves vendégek jelentek meg, mint Csikos Sándor, a Nemzet Színésze (a *Sodrásban* c. film kapcsán); Szabó Kimmel Tamás színművész (*Lefkovicsék gyászolnak*), Hajduk Károly színművész (*Akik maradtak*), Koltai Róbert színművész (*Sose halunk meg*).

KAPCSOLÓDÁS EGYETEMI RENDEZVÉNYEKHEZ

Igyekszünk kihasználni az egyetemi események adta lehetőségeket arra, hogy a könyvtárat és szolgáltatásait népszerűsítsük, megismertessük a hallgatókkal. A gó-

lyatáborokban, a Campus fesztiválon és a DExpo-n lehetőséget kapunk saját standdal kitelepülni, de részt vettünk a MÉK Orientációs napján, ahol főként a külföldi hallgatókat tudtuk megszólítani.

Változatos programokkal csatlakoztunk a Kutatók Éjszakája eseményhez is. A tereinket és szolgáltatásokat bemutató Könyvtári séták mellett minigolf versenyre invitáltuk a résztvevőket. Újdonságként ebben az évben workshopokat is meghirdetünk kompetencia fejlesztés és lélegző téma témákban.

Ezek a lehetőségek abban is segítenek, hogy tovább bővítsük együttműködő partnereink listáját, mind az Egyetemen belül, mind kívül. Tudatosan keressük az kapcsolódást a várossal, és a város más kulturális szereplőivel.

A debreceni Könyv Barátai hálózat által szervezett Book Weekend eseményen a DEENK is több programmal képviseltette magát (körbevezetések, biblioterápiás foglalkozás, kitelepülés). Figyelmet fordítunk emellett arra, hogy saját szervezésű programjainkba bevonjunk városi szereplőket is. Pl. a novemberben szervezett fotópályázatunkra a MODEM-ből is hívtunk szakértőt a zsűri tagjaként.

KOMMUNIKÁCIÓS CSATORNÁINK

Közösségimédia-csatornáink közül továbbra is a *Facebook* és az *Instagram* a legfontosabb. A két felületen jól látható a generációs átrendeződés: az elmúlt évek tendenciáit követve az Instagramon megerősödött a 25–34 éves korosztály jelenléte, miközben a 18–25 év közöttiek aránya csökkent. Ezzel párhuzamosan a Facebook követőbázisa figyelemre méltó stabilitást mutat, ahol továbbra is a 25–44 év közötti réteg alkotja a legaktívabb bázist. A 25 év alattiakat egyre növekvő mértékben találjuk meg a *TikTok*-csatornánk közel 2000 követője között.

E felületek jelentik ma már a könyvtár elődleges kommunikációs csatornáit, ahol tervezett és jól kidolgozott tartalom-megosztással igyekszünk a könyvtár stratégiai célkitűzéseinek és imázsának megfelelő tartalmakat közvetíteni az érintett célközönség számára.

A közösségi média folyamatosan mozgásban lévő terület. Az egyes felületek sajátosságai külön tervezést igényelnek, nemcsak a tartalom, de a formátum tekintetében is. A rövid videók mára teljesen átvették a vezető szerepet e téren, s azt is tapasztaljuk, hogy a követők száma mostanra kevésbé játszik döntő szerepet a hatékonyság mérésében. E vonatkozásban a megtekintési ráta, ill. az átlagos megtekintések mérőszámai adnak pontosabb képet az elérésekről.

AudMax podcast

Tudomány-népszerűsítő podcastunkon, az AudMaxon 23 adást tettünk közzé. Az öt éve létező csatorna hallgatottsága immár meghaladja a 14 ezret, és 500 követővel rendelkezik.

Saját műsoraink mellett nálunk hallgatható a *Történelmi Intézet Érzelem és Politika* című népszerű adása, valamint az *Alumni Akadémia* beszélgetései, s ugyancsak az AudMax műsorában kapott helyet az *Állattani tanszék* műsora is.

A fenti együttműködéseknek is köszönhetően kiemelkedő hallgatottságot értünk el 2025-ben: csaknem 500 követővel, valamint közel 14 ezer meghallgatással a legjobban teljesítő magyar nyelvű tudomány-népszerűsítő adások között vagyunk. Hallgatóink 66%-a férfi, s leggyakrabban a 35 és 59 év közötti generáció hallgat minket.

A podcast adásait a *stúdióvá alakítható* makerspace-ben rögzítjük. 2025-ben a stúdió kibérlésének lehetőségét szolgáltatásként is definiáltuk, így teremtve térítésmentes lehetőséget az egyetemi tanszékek hallgatói számára saját podcast adást indítására.¹⁹

Librádió

A Librádió nevű Spotify lejátszási listáinkat a rendkívül gazdag, de ma már kihasználatlan zenei gyűjteményünkben található művek alapján állítjuk össze. A tematikus válogatásokat tanuláshoz, munkához és bizonyos eseményekhez szerkesztjük. 2025-re 14-re nőtt a listák száma, amit 240 alkalommal mentettek el a zenei platform használói saját gyűjteményeikbe.

SZAKMAI REPREZENTÁCIÓ

A belföldi kiküldetések céljai a szakmai találkozók, konferenciák és továbbképzéseken való részvétel.

2025-ben 40 kollégánk képviselte a DEENK-et összesen 60 hazai és nemzetközi eseményen. Ezek meghatározó része könyvtárszakmai jellegű volt (konferenciárészvétel, előadás, panel meeting stb.), de jelen voltunk a budapesti Ecommerce Expo-n, a Business Bistro-n, az Ünnepi Könyvhét debreceni és fővárosi helyszínein, valamint a 30. Nemzetközi könyvfesztiválon is. 6 kollégánk a Pannónia Ösztöndíj program keretei között vett részt külföldi tanulmányúton.

¹⁹ <https://www.deenk.hu/hu/podcast>

Debreceni Egyetemi Kiadó

A Debreceni Egyetemi Kiadó a Könyvtár szervezeti egységeként látja el az tudományos és tudománynpszerűsítő szakkönyvek, az oktatásban használt egyetemi jegyzetek megjelentetését és terjesztését. A kiadói tevékenység mellett nyomdai és kötészeti szolgáltatásokat nyújt magán és intézményi felhasználók számára.

Kiadói tevékenység

A 2025-ös évben a Kiadó működésének több pontján fontos változtatásokat indítottunk el, melyek főként a könyvkiadási folyamat, valamint a terjesztés tekintetében igyekeztek választ találni a működés esetleges hiányosságaira.

- Az év során egy optimálisabb kiadási folyamathoz igazítottuk és egységesítettük a felhasználási szerződések szöveg-corporusát. Érzékeljük, hogy az egyetemi szerzők jogtudatossága változó szintű, ezért a szerződés szövegének előállításakor egy egyszerűsített szövegű tájékoztatót is kidolgoztunk és helyeztünk el a Kiadó honlapján.
- Új szerzői útmutatót készítettünk, mert a korábbi útmutató elmaradt attól, ami elegendő támpontot adott volna a szerzőknek kézírataik általunk elvárt formában és tartalommal való előkészítéséhez. Az útmutatóban különös hangsúlyt fektettünk a képek, ábrák szerzői jogi szempontból jogszerű használatának kérdéskörére, ami napi gyakorlatban az egyik leggyakoribb problémaforrás. A szöveget kiegészítettük az MI használatával kapcsolatos, egyetemi irányelvekkel összhangban álló szakasszal is. Mindezt új weblap szakasz és egy GYIK egészíti ki.
- Elindult az új kiadói honlap fejlesztése. A webáruház az év végére elkészült és tesztelhetővé vált.
- Új igénylő űrlapokat hoztunk létre annak érdekében, hogy gyorsítsuk és könnyebben ütemezhessük a hozzánk érkező jegyzet- ill. könyvkiadási igényeket.

A kiadó működésének megújítása folyamatos, nem csak a szolgáltatások, de a munkafolyamatok szintjén is. A 2025-ben elindított változások már egy várhatóan 2026-ban megszülető új kiadói stratégia építőelemei.

KÖNYV- ÉS JEGYZETKIADÁS

Az *oktatásban használt jegyzetek* kiadásának fedezetét a karok által nyújtott tankönyvtámogatási keret biztosítja. A Kiadó adott tanévre vonatkozóan kari igények felmérését követően elvégzi az előzetes költségszámításokat és ütemezi a gyártás folyamatát.

A kari keretből előállított jegyzetknél és tankönyveknél a *nyílt hozzáférésű, elektronikus (PDF) formátumot* részesítjük előnyben, amit a hallgatói célközönség korlátozások nélkül érhet el a Kiadó webáruházában.

2025 elején lépett életbe az új jegyzetkiadási eljárásrend, ami ugyan számos korábbi problémára választ adott, de a partnerek visszajelzései alapján további finomításokat igényelt.

E visszajelzések alapján fejlesztettünk többek között új igény-leadó űrlapot, ami nem csupán meggyorsítja, de átláthatóbbá és követhetőbbé is teszi az igények kezelését.

A Kiadó honlapján frissítettük a kapcsolódó tájékoztatókat, a napi folyamatokban felmerülő legfontosabb kérdésekben részletes tájékoztatókat helyeztünk el az igénylő karok, szerzők számára.

A 13 karból 8 jelentkezett *jegyzet-előállítási igénnyel* a 2025/2026-os tanévre, összesen 31 címre vonatkozóan. Az ÁJK, a TTK és az IK mellet ebben az évben a GYGYK és a MÉK sem adott le igényt jegyzet kiadásra.

18.sz táblázat: Jegyzetigények a 2024/25 és a 2025/26-os tanévben

Kar	2024/2025-ös tanév				2025/2026-os tanév		
	Előkalkulált összeg	Új kiadás	Utánnyomás	Fenn-tartás	Előkalkulált összeg	Új kiadás	Utánnyomás
ÁOK	2 823 300 Ft		9		13 253 432 Ft	2	15
ETK	2 780 085 Ft	3			2 160 200 Ft	3	
FOK	123 900 Ft		1		2 179 170 Ft	2	3
MÉK	3 695 030 Ft	10					
GYTK	916 215 Ft	1	8		734 980 Ft		11
BTK	3 472 800 Ft	6			3 292 499 Ft	5	
MK	1 245 938 Ft	1			2 510 035 Ft	3	
GYGYK	930 720 Ft	1					
GTK	6 042 971 Ft	7	0	4	8 384 941 Ft	10	
ZK	591 700 Ft	6			798 030 Ft	6	
	22 622 659 Ft	35	18	4	33 313 287 Ft	31	29

A 2025/26-os igényeket az előző tanév igényeivel összehasonlítva az alábbi tendenciák rajzolódnak ki.

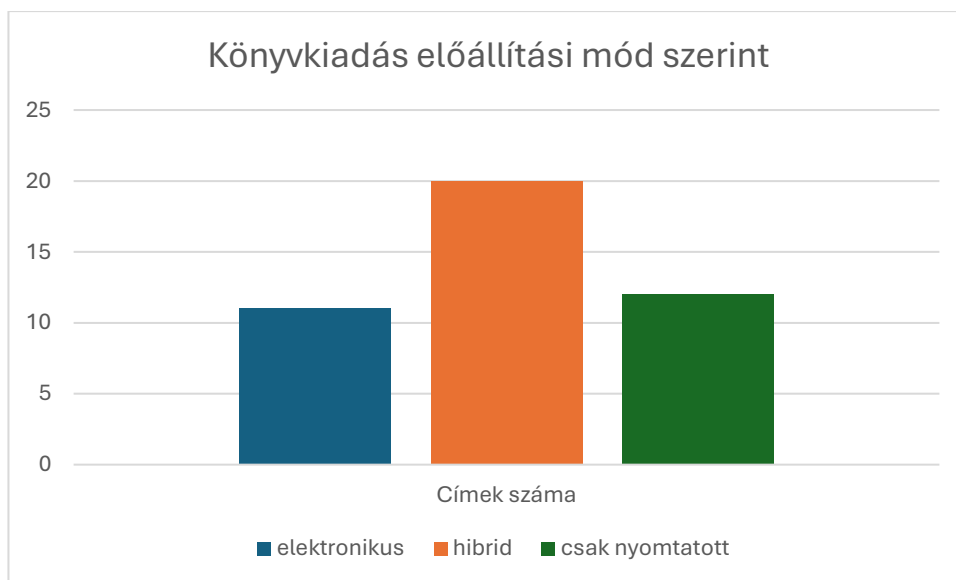
- Szignifikánsan emelkedtek a jegyzet-előállítás költségei, ami a címek csökkenésével összevetve még szembetűnőbb.

- Az új kiadások további esése mellett jelentősen nőtt az utánnomások száma, ami főként az orvosi karokra jellemző. A GTK-n továbbra is magas az új címek kiadásának igénye.
- Az elektronikus fenntartást, mint külön díjazással járó szolgáltatást kiveztettük, a kiadó webáruházában korlátozás nélkül elérhetőek a korábban kiadott címek.
- Az igényelt formátumok tekintetében is változást tapasztalunk. Az előző évhez viszonyítva jelentős az eltolódás a nyomtatott formátum irányába. Az új igényeknél csupán 4 címet kértek tőlünk tisztán elektronikus formában, míg a csak nyomtatott jegyzetek igénylése 13-ra nőtt.

2025-ben 43 új könyvet adtunk ki. Ezek közül 11 csak elektronikus formátumú, a nyomtatott példányok száma 1793. Az új címek mellett 207 könyvből utánnomással vagy Print on Demand 4479 példányt gyártottunk le.

A könyveink nagy részét saját nyomdánkban állítottuk elő, mindössze 2 cím esetében vontunk be külső nyomdát a gyártásba a hatékonyság vagy speciális, általunk nem kivitelezhető igények miatt.

A kiadási formátumban a hibrid a legnépszerűbb, 20 cím jelent meg e formában. A csak elektronikus formátumokkal (11) együtt tehát elmondható, hogy a Kiadó könyveinek nagy része már e-könyvként hozzáférhető.

FORGALMAZÁS

Kiadványaink forgalmazását három módon valósítjuk meg:

1. a Kiadó webáruházán keresztül, online megrendelés formájában,
2. értékesítési pontjainkon: a Kiadó saját üzlethelyiségében (Jegyzet-Sziget) és a DEENK három könyvtárának (MK, PK, BCK) ügyfélszolgálati pontjain,

3. bizományosi partnereken keresztül.

A 2025-ben több ponton módosítottuk a forgalmazással kapcsolatos adatok gyűjtésének és nyilvántartásának korábbi módszerét. A mennyiségi adatokon túl most már rálátást kapunk arra is, hogy az egyes forgalmazási pontokon milyen címek jelennek meg, s ezek eladásai hogyan igazodnak az egyetemi tanév jellegzetességeihez. Ennek alapján az alábbi fő jellegzetességek rajzolódnak ki:

- Az online értékesítés túlmutat az egyetemi igényeken. Megrendeléseink meghatározó része városi és a tágabb régióban élő igénylőktől érkezik.
- A könyvtári értékesítési pontok forgalma jellemzően a szemeszterek kezdetén kiugró, a februári és szeptemberi eladások magasak.
- A Jegyzet-Sziget forgalma a bevételek alapján a legmagasabb, de a részletes adatok rávilágítanak, hogy ennek hozzávetőleg 50%-a nem könyvforgalmazásból, hanem reprográfiai szolgáltatásból érkezik.

2025-ben az alábbiak szerint alakultak a saját értékesítési pontjainkon történt könyvértékesítésből származó bevételeink.

19.sz táblázat: A Kiadó könyveinek forgalmazása 2025-ben

Saját értékesítési pont	2025	
	Db	Bruttó összeg (Ft)
BCK	210	651 200
GYGYK	97	249 650
Jegyzet-Sziget	1 399	3 979 395
MK	615	1 605 100
Webáruház	1 709	5 783 371
Összesen	4 030	12 047 155

Az eladott mennyiség és a bevétel alapján továbbra is a webáruházon keresztüli értékesítés a legmeghatározóbb mind az eladott mennyiség, mind a bevételek alapján. 2025-ben 1709 könyvet vásároltak így, összesen 5783 eFt értékben. A második legnagyobb forgalmat a Jegyzet-Sziget bonyolította 1399 könyv eladásával, a három könyvtári ponton pedig összességében 922 könyv talált gazdára.

Nyomtatott könyveinket 5 bizományosi partnerünkön²⁰ keresztül bekapcsoltuk az országos terjesztési láncba. 2025-ben 2.731 példányt értékesítéséből 5.510 eFt bevételt realizáltunk az partnereken keresztüli eladásokból. A forgalom több mint

²⁰ Ezek: Írók Boltja; Agrárkönyvek (Tánckönyv Kft.); Medicina Könyvesbolt (Debrecen); Budapesti Építészeti Központ Nonprofit Kft. (FUGA); Ellenfényért Bt.

90%-a ebben az évben is a Medicina Kiadó egyetemi könyvesboltjában vásárolt, orvoscézésben használt könyvekből származik.

Mi magunk is bizományosi partnerként működünk együtt a HVG, az Artifex és a LEAN/LEI kiadókkal, melyek könyveit a Műszaki könyvtárban értékesítjük. Hasonló modellben értékesítünk az Általános Orvostudományi Kar, valamint a Műszaki Kar gondozásában megjelent könyveket.

A bizományosi partnereink száma 2025-ben változatlan maradt. Két további kiadóval is megkezdtek az egyeztetéseket egy esetleges együttműködésről, ezek a folyamatok az év végéig nem jutottak el megállapodásig.

A MeRSZ-szel kötött megállapodásunk keretében²¹ a Kiadó 15, főként gazdaság- és bölcsészettudományi szakkönyve érhető el a népszerű online okoskönyvtárban, melyek 2025-ben összesen 20 130 megtekintést generáltak.

A legnépszerűbb könyvünk itt „*A magánszemélyek jövedelmének és a vállalkozások nyereségének adóztatása*”, ami az év végén 9827 megtekintésnél járt.

NEMZETKÖZI AZONOSÍTÓK

A kiadási folyamat része a nemzetközi azonosítók (ISBN, ISSN) kérése a Kiadó könyveire. Ezt a feladatot azonban, ügyintézőként a nem a Kiadó gondozásában megjelenő kiadványok esetében is elvégezzük.

A 2025-ös évben 68 ISBN számot regisztráltunk a Kiadó könyveire és 80-at a Debreceni Egyetem egyéb kiadványaira.

Kötészet és nyomda

A megjelenő könyvek nagy részét saját nyomdánkban állítjuk elő. A műhely emellett különböző kötésművelési szolgáltatásokat is kínál egyéni és intézményi felhasználóknak, melyekből 2025-ben 4381 eFt bevétel keletkezett.

A vonatkozó megrendelések 2025-ös adatait vizsgálva látható, hogy a kötésművelési szolgáltatásait továbbra is magán megrendelők veszik igénybe főként a szakdolgozatokhoz, PhD-disszertációkhoz, Tézisekhez és könyvek kötéséhez kapcsolódóan. A mennyiségek vonatkozásában nem látunk szignifikáns elmozdulást az előző évhez viszonyítva.

²¹ A megállapodás kizárólagos jogot biztosít a MeRSZ számára az elektronikus formátumok vonatkozásában, ezért ezeket a címeket mi magunk kizárólag nyomtatott formában forgalmazzuk.

20.sz táblázat: Kötészeti és nyomdai munkák 2025-ben

Kategória	DE szervezeti egység	DEENK	Magánmegrendelés	Végösszeg
aranyozás	1		1	2
boríték kasírozás			4	4
dobozkészítés		1		1
doktori	27		86	113
fóliázás			2	2
folyóiratkötés és -javítás		12	3	15
fűzet		1		1
irkatúzás			1	1
jegyzőkönyvkötés	3			3
könyvgyártás	11		1	12
könyvkötés és javítás	24	21	68	113
mappa készítés			1	1
nyomtatás	56	57	46	159
papírvágás	2	3		5
perforálás	1	1		2
szakdolgozat	1		157	158
téka készítés		6		6
tézis	33		108	141
Végösszeg	159	102	478	739

Az egyes tevékenységekhez rendelt mennyiségeket tekintve az egyéb nyomtatási szolgáltatások dominálnak. Ezek közül a legnagyobb mennyiségű megrendelések, a HAK diplomanyomtatás, utazási utalvány, leltárfelvételi jegyek, kretreccártya elkészítése tette ki.

Működés és működésfejlesztés

Minőségmenedzsment

PANASZKEZELÉS

2025-ben frissítettük a Panaszkezelési eljárásrendünket, különválasztottuk a panaszok és észrevételek benyújtásának űrlapját, melyek mindegyike közvetlenül a honlapunkon is elérhető. Ebben az évben 13 panasz és 3 észrevétel érkezett, melyek zöme zavaró tényezőkkel, esetleges konfliktusokkal kapcsolatos, de kaptunk jelzést az infrastruktúrát érintő kérdésekben is. A panaszokat a vonatkozó eljárásrend alapján sikerrel kezeltük.

A felmerülő problémák egy része a könyvtárhasználati szabályzat módosítását is szükségessé tette. A módosítás értelmében a szabályzatban foglaltakat rendszeresen megszegő felhasználók ezentúl nem csak a regisztrációtól, de a könyvtári terek látogatásától is eltilthatók meghatározott időre.

ASSZIMILÁCIÓS PROGRAM

A könyvtár külön onboarding programot működtet az újonnan érkező munkatársak számára. 2025-ben összesen 14 új kolléga kapcsolódott be a mentorálással kiegészített programba.

Az év elején a korábbi tapasztalatok alapján felülvizsgáltuk az Asszimilációs Programot, és az igényekhez igazodó változtatásokat vezettünk be.

Kisebbségi tartalmi kiigazítások mellett bevezettük a *szakmai mentor* feladatkört, aki az általános mentor mellett az új munkatárs szakma-specifikus támogatásának feladatát látja el.

Adataalapú döntéshozatal támogatása

Szervezetünk működésével, szolgáltatásaival kapcsolatos döntéseinkben elsődleges célunk, hogy azok megalapozott információk birtokában szülessenek meg. E törekvésben a mennyiségi (kvantitatív) statisztikák mellett különösen nagy hangsúlyt fektetünk a minőségi (kvalitatív) jellegű adatokra, melyek révén rálátást kapunk a felhasználói cselekedet mozgatórugóira, s emellett kiszámíthatóbbá teszik döntéseink hatásait is.

Amennyiben az általunk használt rendszerek nem nyújtanak számunkra kielégítő mennyiségű és minőségű információt, úgy mi magunk dolgozunk ki olyan módszereket, amelyekkel a szükséges adatok előállíthatók.

- Új űrlapot vezettünk be az ügyfélszolgálati pultoknál felmerülő olvasói kérdései rendszerezésére. A kérdéseket kategóriába rendezve rögzítjük, így nemcsak mennyiségük, de a témájuk szerint is elemezhetővé válnak, s közvetlen bemenetet adnak a szolgáltatásokat érintő döntésekhez.
- 2025-ben átfogó adatgyűjtési rendszert vezettünk be a raktári forgalom lehető legpontosabb mérésére, ami kiterjed a raktári kikérések, visszavételek, gyarapodási, és apasztási adatok, illetve a megíúsult raktári kérések transzparens megjelenítésére, valamint a részletes szállítási információkra.
- Az ügyfélszolgálati osztály igényei mentén megtörtént az online beiratkozási felület frissítése is. A fejlesztéshez kapcsolódó legfontosabb újítás, hogy egy áttekinthető felületen (dashboard) vizualizált formában megjeleníthetővé és értékelhetővé váltak a regisztrációhoz kapcsolódó legfontosabb számszerű adatok.
- Megújítottuk a fogyás-nyilvántartás korábbi módszerét a Kiadó árusítási pontjait. Minden ponton azonos módon történik az eladások rögzítése, valamint, nem csupán a mennyiségeket, de az eladott címeket is rögzítjük.
- Felhasználói kérdőíveket készítettünk az alábbi témákban:
 - A DE hallgatók tanulási szokásainak, kihívásainak és készségfejlesztési igényeinek feltérképezése.
 - A mesterséges intelligencia oktatásban való alkalmazásáról kérdeztük egy-egy kérdőívben a hallgatókat és az oktatókat.
 - A DEXpo lehetőséget adott a leendő első éves hallgatók közösségi-média-használati szokásainak, valamint tankönyvhasználati igényeinek kérdőíves feltérképezésére.

Szervezetfejlesztés

A szervezetfejlesztés olyan átfogó, stratégiai folyamat, amely a szervezet kultúrájának, működési elveinek és emberi erőforrásainak fejlesztésére összpontosít, hosszú távú hatékonyságot célozva. A működésfejlesztés a mindennapi folyamatok, eljárások és munkafolyamatok optimalizálását jelenti, általában konkrét teljesítményproblémák vagy hatékonysági célok mentén. A két terület szorosan összefügg: a szervezetfejlesztés megteremti azt a kultúrát és vezetői szemléletet, amelyben a működésfejlesztési kezdeményezések fenntarthatóak.

Ugyanakkor különbség, hogy míg a szervezetfejlesztés inkább az emberekre és a szervezeti tanulásra fókuszál, a működésfejlesztés jellemzően rendszerekre, folyamatokra és teljesítménymutatókra. Egy jól működő szervezetben a két tevékenység egymást erősíti: a stratégiai fejlesztések támogatják a napi működés hatékonyságát, a hatékony működés pedig teret ad a hosszabb távú változásoknak.

Szervezetfejlesztés nélkül a működésfejlesztés csak technikai javítás marad, működésfejlesztés nélkül pedig a szervezetfejlesztés nem hoz kézzelfogható eredményeket.

2025-ben a szervezet minden szintjén, a szervezeti struktúra mentén és osztályok között, illetve teljes szervezetre vonatkozóan is történtek szervezetfejlesztés irányú események.

Kiemelt cél volt az előző évben alaposan megváltozott vezetői csapat együttműködésének, kohéziójának támogatása. 2025-ben négy vezetői workshop és egy kétalkalmas teamcoaching folyamat valósult meg. A teamcoachingban a vezetői csapat dinamikájának feltárása és a szervezeti értékek mentén (fejlődési szemlélet, felelősségvállalás, proaktivitás, transzparencia) való működés volt fókuszban.

HR-TÁMOGATÁS ÉS SZERVEZETFEJLESZTÉS

A 2025-ös HR-támogatás és szervezetfejlesztés főbb pontjai:

- toborzás, kiválasztás és interjúztatás támogatása,
- vezetői workshopok,
- vezetőtámogató dokumentumok és osztályvezetők támogatása kérdéses helyzetekben.

Toborzás, kiválasztás és interjúztatás támogatása

A már 2024-ben kiépített struktúra 2025-ben kisebb módosításokon esett át (pl.: hirdetések elindítása mind az egyetemi oldalon, könyvtári weboldalon és a Facebookon is megjelenik mindig egyszerre), az osztályvezetőkkel pedig gördülékenyen valósultak meg a kiválasztások. Már nem csak a vezetői szinten, hanem kollégáknál is alkalmaztunk több körös interjúkat, illetve többször feladatmegoldásokat, gyakorlati helyzeteket.

Az év során 14 új dolgozó alkalmazásáról született döntés, akik közül kettő a 2026-os évben kezdi el munkaviszonyát a szervezetben. A kiválasztottak részben korábban még nem létező munkaköröket töltenek be. Különös hangsúlyt helyeztünk a keresett perszóna definiálására, annak érdekében, hogy valóban az igényeknek megfelelő jelölt kerüljön kiválasztásra.

A toborzás folyamatába a belső interjúztatást is bevezettük, ezzel lehetőséget adva a már itt dolgozó karriercéljainak megvalósítására.

Vezetői workshopok

2025-ben a workshopok célja az egyes osztályokon jelentkező helyzetekben, feladatokban való segítségnyújtás, fejlesztés volt. Az év folyamán 4 vezetői workshop valósult meg.

1. A visszajelzés kultúrája. A workshop témája a visszajelzés alapjaira, a megfelelő visszajelzés adására és fogadására koncentrált, különös tekintettel az azt gátló tényezőkre.
2. A további három workshop elsősorban a működésfejlesztésre irányult: az osztályok, a szervezet működéséhez szükséges, illetve a munkafolyamatokban, feladatkörökben elvárt tevékenységek és kompetenciák meghatározásán (és értékelési szempontjain, ld. visszajelzés), valamint a munkaköri leírások rendszerszintű frissítésének előkészítésén dolgoztunk.

Vezetőtámogató dokumentumok és osztályvezetők támogatása

A 2024-ben összeállított Vezetői kézikönyvet felülvizsgáltuk, dátumokkal frissítettük, és bár nem volt kapacitás új fejezetekkel bővíteni, a következő témákon dolgozott a vezetőség a Mindset For You cég támogatásával: HR folyamatok (toborzás, interjúztatás, kiválasztás), ajánlási bónusz program, kiküldetések támogatása, nem megfelelő feladatvégzés, jutalmazási irányelvek.

A vezetői workshopok után elkezdődött a munkaköri leírások előkészítése a feladatkörök tartalmának és az azokhoz szükséges kompetenciáknak a meghatározásával, a hatáskörök, a felelősségi- és intézkedési jogkörök közös értelmezésével. Ennek eredményeként 2026 első negyedévében valamennyi munkatárs egységes szerkezetű, friss munkaköri leírást kap majd.

VEZETÉS ÉS IRÁNYÍTÁS

2025-ben 13 alkalommal ült össze a Könyvtári Tanács, a DEENK Működési Rendjében meghatározott feladatvégzés céljából, negyedéves munkaterv alapján.

Az osztályok és a KFCs munkájáról éves munkatervek, majd negyedéves beszámolók készültek a vezetői kézikönyvben meghatározott határidőkkel, formában és tartalommal. A beszámolókat készítő operatív vezetők 2-3 héten belül írásban és – egy felsővezetői beszélgetés (SV3: főigazgató, főigazgató-helyettes és az érintett osztályvezető) keretében – szóban is visszajelzést kaptak a beszámolójukról. Ezek a meetingek alkalmat adtak az aktuális ügyek, tervek megbeszélésére, visszatekintésekre és előremutatásokra; az éves munkatervek és projektek folyamatos, közös figyelemmel követésére.

A szervezeti projektek nyilván tartására egy táblázat segítségével történik a projektek céljának, felelőségének, érintettjeinek, prioritásának, ütemezésének és negyedéves vagy ütemezés szerinti előrehaladásának áttekintése céljából.

CSAPATÉPÍTŐ ESEMÉNYEK

A tárgyévben volt kapacitás a KFCs tréner végzettségű munkatársai részéről 2-3 óra időtartamú, csapatépítő jellegű, témaspecifikus (konfliktuskezelés, stresszkezelés, időmenedzsment, önismeret, együttműködés) tréningek tartására az osztályok számára.

Az év során 10 ilyen alkalmon öt osztályunkról 91 résztvevőt számoltunk, sőt az év végén két olyan „nyílt tréninget” is tartottunk, ahol különböző osztályokon dolgozó kollégák (21 fő öt osztályról) fejlődhetnek, gondolkozhattak együtt.

Áprilisban újragondolt tematikában és formában tartottuk meg az éves összdolgozói értekezletet. A hivatalos, főigazgatói évértékelés mellett két további, informális programban vettek részt a kollégák:

- Osztályonként látogatást tehetek a Böszörményi úti campus Könyvtárunk februárban átadott új olvasótermébe.
- Csokoládé-papírokról elnevezett csapatokban minden résztvevőnek lehetősége nyílt arra, hogy interaktív módon ismerkedjen a mesterséges intelligenciával, és megossza gondolatait a témában. Többek között arról beszélgettünk, milyen MI-megoldásokat látnának szívesen a saját munkájukban és a könyvtári szolgáltatásokban, illetve milyen irányokat tartanának elkerülendőnek. Sok kreatív, intelligens ötlet született – igazi élmény volt közösen gondolkodni és inspirálódni.

A korábbi évekhez hasonlóan a DEENK 2025-ben is erős aktivitást mutatott a DE Dolgozói Mozgásprogramban: a nagy létszámú szervezeti egységek között bronzérmes helyezést ért el az éves összesítésben, ezzel is bizonyítva elkötelezettségét a közösségépítés és az egészségtudatos életmód iránt.

A könyvtár munkatársai aktívan részt vettek a havi mozgáskihívásokban és az egyetemi sporteseményekben, hozzájárulva ahhoz, hogy a program 2025 tavaszára 1500 fő fölé növelje tagságát, és az egyetem közösségi aktivitásának egyik húzóerejévé váljon.

Immár hagyomány, hogy az egyetemi tanév kezdete előtt egy közös kirándulást szervezünk munkatársainknak. 2025-ben Miskolc- Lillafüred volt az úticél, amit a Miskolci Egyetemi Könyvtárba tett szakmai látogatással egészítettünk ki.

A karácsonyi időszakhoz közeledve ajándékcsomagot állítottunk össze minden dolgozónak, ismét nagy sikerrel szerveztük meg a már két évtizedes hagyományra visszatekintő Luca-napi vacsorát.

Gazdálkodás és erőforrások

HUMÁNERŐFORRÁS-GAZDÁLKODÁS

A 2025-ös év az előző évhez hasonlóan aktív volt humánerőforrás-gazdálkodás szempontjából. Az év során összesen 11 fő távozott a szervezetből, ebből 2 fő nyugdíjazását kezdte meg. Az egyéb okból távozó 9 fő kolléga átlagosan ledolgozott munkaideje 6 év. Ezzel szemben a szervezetbe 12 fő érkezett, ebből 1 fő osztályvezetői pozícióra.

Az alábbi táblázat a január 1-jei és december 31-ei állapotot hasonlítja össze szerkezetileg:²²

21.sz táblázat: humánerőforrás alakulása 2025-ben

2024-es humánerőforrás állapot ²³	Január 1.	December 31.
Teljes állomány	124	126
<i>ebből GYES-en vagy fizetés nélküli szabadságon lévő</i>	4	4
<i>ebből nyugdíjazás előtti felmentési időt töltő</i>	0	2
Teljes aktív állomány	121	120
<i>ebből 8 órás</i>	112	111
<i>ebből 6 órás</i>	3	4
<i>ebből 4 órás</i>	6	4
<i>ebből egyéb részmunkaidős</i>	0	1

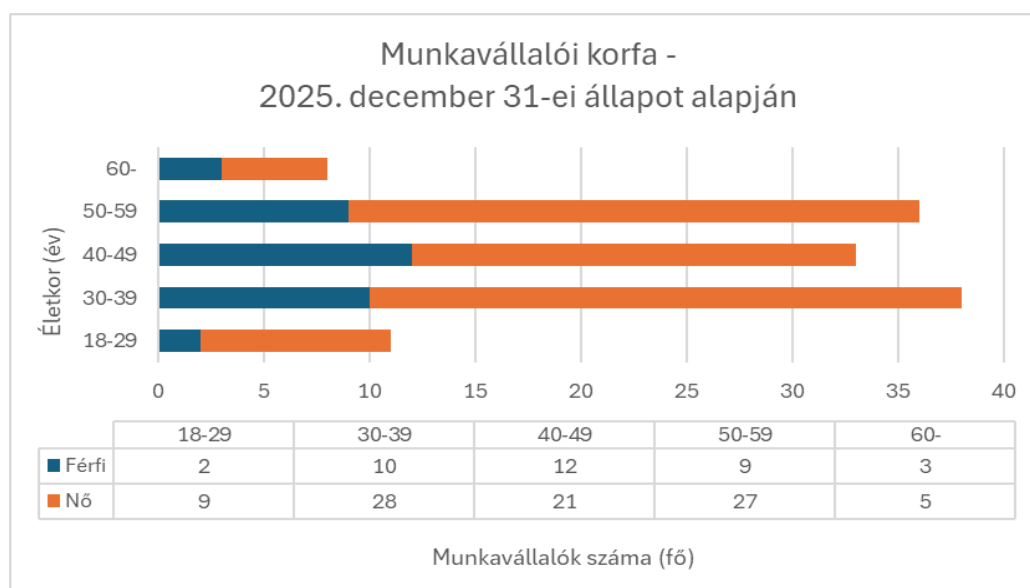
Figyelembe véve a részmunkaidőseket, a DEENK 117,25 FTE-vel nyitotta az évet és 116,9 FTE-vel zárta, ami összességében 0,35 FTE csökkenést jelent. A teljes állomány növekedése ellenére ezt az aktív állomány csökkenése és a részmunkaidők arányának változása okozta.

A fentiekén kívül kiközvetítéssel dolgozik nálunk 2 fő a 2025-ös évben. A közfoglalkoztatottak foglalkoztatásának alapja a Forum Hungaricum Non-profit Kft-vel kötött együttműködési szerződés, amely jelenleg 2026. augusztus 31-ig érvényes, megújítása eddig minden évben biztosított volt. Ezen kívül 1 fő önkéntes munkavállaló dolgozik a szervezetben.

A DEENK dolgozóinak nemek szerinti megoszlását korcsoportonkénti eloszlásban az alábbi ábra mutatja:

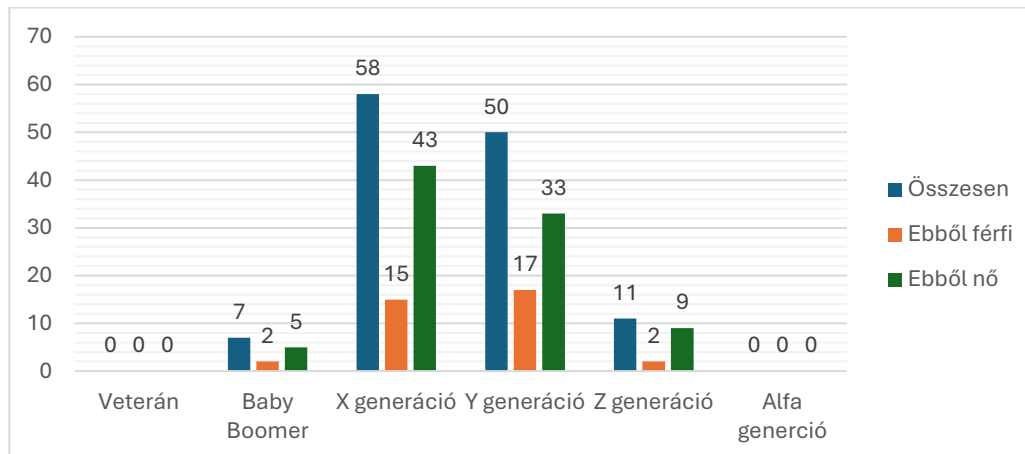
²² Egy fő év közben érkezett, de az év vége előtt távozott is a szervezetből, ezért nem szerepel az év elejei teljes állományban. Összességében az év végére így 1 fővel nőtt a teljes állomány, de szerkezetében történtek változások, ami az FTE-ben fog megmutatkozni.

²³ A teljes állományba beleszámoljuk azokat is, akiknek feladatait helyettesítéssel látják el, így munkaszervezés szempontjából a teljes aktív állományt tudjuk alapul venni.

A korfán jól látszik, hogy melyek azok a korcsoportok, ahová a munkavállalók jelentő része tartozik. Továbbra is a dolgozók 80%-a 30 és 59 év közötti, de összes korcsoportot vizsgálva életkor szempontjából teljes szimmetriát mutat a korfa, a fiatalabb és idősebb generáció aránya kiegyenlített.

Elvégeztük a munkatársak generációs kategorizálását is,²⁴ melynek alapján a DEENK dolgozóinak gerincét az X és Y generáció adja, de egyre magasabb a Z generáció aránya is a szervezetünkben.

Nemek szerinti eloszlást tekintve a teljes állomány 70%-a nő, 30%-a férfi. Ez az arány az egyes korcsoportokra is jellemző külön-külön, kivéve a legfiatalabb korcsoportot, ahol még magasabb a nők aránya (81%).

A tavalyi évhez képest a munkavállalói korfa lényegesen nem változott, minimálisan a 30-39 közötti korosztály aránya kezdett el dominálni. A munkavállalók átlagéletkora az előző évhez hasonlóan 44 év körüli.

²⁴ A felosztáshoz Steigervald Krisztián vonatkozó kategóriáit használtuk: <https://generaciok.com/generaciok/> (letöltve: 2026. 02. 18.)

KÖLTSÉGVETÉS, GAZDÁLKODÁS

Egy adott tárgyévi költségvetés mindig az azt megelőző év végén kerül betervezésre az előző évi felhasználásokat alapul véve. Az adatbekérés során a DEENK a *működési költségeket* és az *információforrások beszerzésének* terveit nyújtja be elbírálásra a Kancellária részére. A működési költségeket illetően az a Debreceni Egyetem gazdaságpolitikája, hogy a tervezés során csak az alapfeladatok ellátása érdekében felmerülő legszükségesebb tételek kerüljenek beállításra.

Gazdálkodási oldalról megközelítve három csoportba oszthatjuk fedezeteinket:

- szolgáltatásokból, eladásokból származó bevételek,
- pályázati források (dedikált felhasználási célokra),
- állami támogatások.

A működési keretek felhasználása

A Debreceni Egyetem gazdálkodási politikája alapján a szervezetek az *állami támogatásokat* működésük biztosításához kapják, s ezek költséghatékony felhasználását várja el tőlünk az intézmény. Működési költségeink fedezésére 2025-ben összesen 83,2 millió Ft állt rendelkezésre.

Az év végéig ennek az összegnek körülbelül 65%-át használtuk fel többek között a napi működések támogatására, külső könyvtár bérletére, állományvédelemre, az informatikai eszközök fejlesztésére, reprezentációs anyagokra, illetve különböző célú kiküldetések támogatására.

Fejlesztéseink megvalósítása is állami támogatásból valósul meg. 2025-ben összegében 18 000 eFt összeget használtunk fel az Egyetem e célra fenntartott keretéből olvasótereink felújítására, bútorzatok cseréjére, infrastruktúra-fejlesztésre.

Bevételeink ügyfélszolgálati tranzakciókból (regisztrációs díj, könyvkártérítés, reprográfiai szolgáltatás stb.) keletkeznek. 2025-ben 6300 eFt bevétel keletkezett ezen tevékenységekből.

Pályázati források 2025-ben

KONYVTAR-ODR-24 – „Országos Dokumentumellátási Rendszer szolgáltatásainak támogatása 2024”

Támogatás összege: 10 000 000 Ft

Lezárva: 2025. 06. 30.

KONYVTAR-ODR-25 – „Országos Dokumentumellátási Rendszer szolgáltatásainak támogatása 2025”

Támogatás összege: 10 000 000 Ft

Folyamatban: 2026. 06. 30.

2024-1.2.9-NETWORKING – Nyílt tudományos gyakorlatok elmélyítése az OpenAIRE hálózatán keresztül

Támogatás összege: 3 000 000 Ft

Folyamatban: 2026. 03. 31.

RRF-2.1.2-21-2022-00003 – Gyakorlatorientált felsőfokú képzések infrastrukturális- és készségfejlesztése a Debreceni Egyetemen

Támogatás összege: 101 903 800 Ft

Folyamatban: 2026.04.30.

PATTERN-101094416 – A nyitott és felelősségteljes kutatás és innováció gyakorlatáról szóló képzések kidolgozása és kísérleti megvalósítása

Támogatás összege: 37 497,50 €

Folyamatban: 2026. 06. 30.

Bárány Péter: Kisdéd Lélektudomány c. forráskiadás megjelentetése

Támogatás összege: 400 000 Ft

Lezárt: 2025. 12. 31.

Terveink

Az előző oldalakon ismertetett tevékenységekre és eredményekre bátran alapozhatjuk 2026. éves terveinket.

Bővítjük és finomítjuk szerepünket a kutatási ökoszisztémában. Továbbfejlesztjük az *Egykapus rendszert*, törekszünk a publikáció-menedzsment automatizmusainak bővítésére. A szaktájékoztatók kapcsolati hálózatára és a kommunikációs csatornáinkra támaszkodva növeljük az információforrások használatát.

A hallgatói eredményesség támogatására folytatjuk *terveink átalakítását* (Pedagógiai Könyvtár, Műszaki Könyvtár) és továbbfejlesztjük oktatástámogatási tevékenységünket az *oktatók módszertani támogatási programjának* kidolgozásával, valamint a hallgatók komplex kompetencia-fejlesztésével.

Digitalizálási stratégiát készítünk és átláthatóvá tesszük a digitalizálási folyamatokat, valamint hosszú távú raktározási, dokumentumkezelési és -szolgáltatási tervet dolgozunk ki.

Átfogó *kiadói stratégiát* készítünk, és ezzel párhuzamosan tovább lépünk az Egyetemi Kiadó új, fenntartható működési modelljének kialakításában. Célunk, hogy olyan modern, innovatív és előremutató kiadót hozzunk létre, amely rugalmasan alkalmazkodik a tudományos kommunikáció és a felsőoktatás gyorsan változó igényeihez, támogatja az egyetemi közösség tudástermelését, és hosszú távon is stabil, felelős működést biztosít.

2026 folyamán a közvetlen környezetünk, a Debreceni Egyetem és számos kar vezetésében jelentős személyi változások lesznek. Várhatóan kissé módosul a DEENK helye az Egyetem szervezeti struktúrájában, amire a vezetői kapcsolattartás, az ügymenet és a döntési folyamatok szintjén extra figyelemmel szükséges készülnünk.

Tovább folytatjuk *szervezet- és működésfejlesztési tevékenységeinket* annak érdekében, hogy a DEENK 2023-27 Stratégia céljait és szervezeti érétkeinket (fejlődési szemlélet, felelősségvállalás, proaktivitás, transzparencia) továbbra is fókuszban tartsuk.